

國立台灣大學圖書館

2384135

SIN-THÉ-LÍ

È

國立台灣大學圖書館
National Taiwan University Library

HONG-LUN.

Kó-lūng-sū; Chūi-keng-tōng iá.

1908.

2384135

SIN-THÉ LÍ É CHÓNG-LŪN.

Lŭn kàu lāng é seng-khu cháí²-iū² oáh,
cháí²-iū² tōa, ũ chōe-chōe hāng put-chí ò-
biāu, lāng lóng bōe bēng-pék chai, iáh ũ
hāng nā siōng-sè séng-chhat chiū òe chhui
chhut.

Ai chōe i-seng é, tek-khak tiòh káng-
kia chhit hō ò tǎi-chì, kap seng-khu phò-
pī² é in-toa², chiah khah òe hiáu-tit cháí²-
iū² tiòh i pí². I-seng í-keng ũ pī-pān chheh
chōe-chōe é, hō lāng thang òh hit é chhim-
chhim é tǎi-chì; nā sī pī-pān chit pún,
put-kò sī kóng tām-pòh khah chhián é sū,
sī beh hō gín-ná thang òh tǎi-liòk nā-tiā².

Kiám-chhái ũ lāng beh mng kóng, gín-
ná bó beh chòe i-seng, mí-sái tiòh òh chhit
hō é sū? Ta² lŭn kàu seng-khu cháí²-iū²
tiòh pó-tiōng, hit hō é sū ták lāng tek-
khak tiòh chai. Ū si siàu-lián é si só chòe
é tǎi-chì sī gāi-tiòh sin-miā, kàu chhit-si-

làng seng-khu lám, sī in-ūi m̄ chai ê iân-kò. Taⁿ hō i chai cháiⁿ-iūⁿ tiòh sìn-tiōng, chiū chit-sì-làng íóng sin-miā, kiám m̄ sī khah hó mah.

Seng-khu sī Siōng-tè só hō lán, lán tiòh sòe-jī chiàu-kò chiah òe íóng-kiáⁿ, ū lát thang chòe Siōng-tè ê kang, lái kui êng-kng tī Siōng-tè.

Lūn Kut.

1—Thong seng-khu ê lái-bīn iok-liók ū 200 gōa kí ê kut. Chiah ê kut-thau saⁿ chiah-chhēng lái chòe chit ê kut-keh; phi-jū chhin-chhiūⁿ kô chóa ê làng tái-seng pāk chit sián ê kut, āu-lái êng chóa kô tī gōa-bīn. Làng oah ê sī iah sī án-ni; kut thang sng sī chhin-chhiūⁿ chòe kè, i ê gōa-bīn ū phē bah lái pau khàm chiah ê kut tui án-ni chiáⁿ chòe chit ê seng-khu tú-tú hah làng ê lō-ēng.

2—Kut sī put-chí ū lō-ēng ê mih; Chit hāng sī òe pó-hō lái-bīn khah loán-jiók khah nnḡ ê mih; chhin-chhiūⁿ thau-khak óaⁿ kut pó-hō náu-chhé, á-sī hiáp-kut thang pó-hō sim kap hì.

Koh chit hāng, kut sī giám-ngī ê mih, bián-tit hō seng-khu nnḡ-nnḡ. Siat-sú kut nā-sī nnḡ-nnḡ, làng cháiⁿ-iūⁿ òe khiā, òe kiáⁿ.

3—Chiah ê kut thang pun sī ê khoán, chiū-sī tnḡ-ê, té-ê, piⁿ-ê, bô hēng ê, (kóng bô hēng ì-sù m̄ sī bōe khòaⁿ-kìⁿ, sī bô miā thang hō.)

Kut sui-jian sī giám-ngī ê mih, iáu-kú m̄ sī put-chí tang, sī khiu-phiò ê mih.

Kut ū ê lái-bīn ū khang-khak chhin-chhiūⁿ tek-kóng-á, só-í òe khiu koh íóng-lóng.

4—Chiah ê kut sī nnḡ hō ê chit lái háp chiaⁿ ê, chit-hō sī Tē-chit, (地質) chit hō sī Seng-chit. (生質)

Siat-sú kut lái ngau kàu thiám-thiám, òe tit-tiòh hit ê Seng-chit chiū-sī ka.

Á-sī kut lok tī hé lái pū, Seng-chit chiū íóng-chóng sío khi, só lâu-teh sī hit ê Tē-chit nā-tiāⁿ, chiū-sī chhin-chhiūⁿ he ê khoán-sit.

Làng tī sòe-hàn ê sí chí nnḡ hō ê chit sī tui pòⁿ, án-ni gín-ná ê kut sī khah nnḡ, só-í ū sí nā poah-tó chiū bô tōa

siong-hài.

Kàu tiong-liân Seng-chit ũ chit hūn, Tē-chit ũ nng hūn, só-í kut khah ngi-chiá".

Kàu lâu Tē-chit khah chōe Seng-chit khah chió, só-í lâu lāng ê kut khah chhè; siat-sú nā poah-tó, i ê kut khoài-khoài ōe chih, iah put-chí siong-hài.

5-Kut m̄ sī chhin-chhiū" thih, put-chí tēng ê chit, khah sī phà"-phà"; tiong-kan iah ũ chōe-chōe chng chiah hō huìh ōe liū-hēng lái iú"-chhi kut.

Siat-sú kut nā phah-chhiū, chhin-hūn ê só-chāi chuh tām-pòh-á ê hūn, āu-lāi ũ lâu chhut chhin-chhiū" chúi.

Chiap hūn ê só-chāi nā bô tín-tāng, kàu nng lé-pài ê kú chiū ũ chhin-chhiū" ka ê khoán-sit hō i tiâu-teh. Koh kàu gō lāk lé-pài chiū pì" tēng, kap kut hūn-chiá".

Kut nā phah-chih, beh sio-chiap ê sí iàu-kin m̄ thang tín-tāng, kia"-liáu ōe li-hūn, só-í tióh ēng pang-á lái kah.

Phah-chih ê só-chāi, hit ê sin ê kut khí-tháu ũ Seng-chit khah chōe, só-í khah nng, án-ni tióh sòe-jī chiàu-kò chiah bōe oai; nā bô, kàu tēng ê sí khiau, chiū bōe

tit-thang tit.

6-Kut ê gōa-bīn lóng ũ chit tēng phé lái pau, hō chōe kut-i.

Kut lūn ê só-chāi koh ũ mò-h lái pau; hit ê mò-h iah ōe chhut iú lái lūn-ték kut-lūn, chiah hō i ōe ngiāuh, ōe tín-tāng, bián-tit koa-siap ih"-ih" oaih"-oaih" ũ sia".

Siâu-liân ê lāng khah liām-chiap sī in-ūi kut-lūn ê iú khah chiàu-pī; lâu-lāng i ê kha-chhiū khah bān-tūn, chiū"-lòh khah oh, sī in-ūi kut-lūn ê iú khah ta-sò.

7-Nng ki kut sa" chiap ê só-chāi ũ kun pak-ti", chiah hō i bián-tit pun khui.

Kun sī chin íong, koh jūn ê mih; ũ sí ōe lâu-tióh kun chiū-sī in-ūi oái-tióh, hō hit ê kut-lūn ê kun keng khui, siong-hài tióh. Nā án-ni tióh sòe-jī chiàu-kò bián-tit phòh-siū" ê sū. Teh thià" ê sí thang ēng pò ùn sio-chúí lái pau, gōa-bīn ēng iú pò pau teh. Kha m̄ thang sūi-lòh-khì, m̄ thang kiá", tióh theng-hāu hó kàu chū-jián; nā á bē chū-jián hó khì kiá", sui-bóng bô thià" iah ōe siū siong.

8-Kut pun chōe sí lui. It chiū-sī tháu, jī chiū-sī sin, sa" chiū-sī chhiú, sí chiū-sī kha.

9-	Thâu-khak 6a ⁿ	8 tè
Thâu-khak 28 tè	Bîn -----	14 tè
	Hî-khang ---	6 ki
Sin 54 tè	Lêng-chûn kut	24 lûn
	Hiáp kut ---	24 tè
	Heng-khám kut	1 "
	Chih ē ē kut	1 "
	Bô miá kut	4
Chhiú 64 ki	Keng-kah	2 ki
	Só-chū	2 "
	Chhiú-pì ⁿ	2 "
	Choán-tiú	2 "
	Chiá ⁿ -tiú	2 "
	Chhiú 6a ⁿ	16 tè
	Chhiú-chí	38 "
Kha 60 ki	Tōa-thúí	2 ki
	Síó-thúí	2 "
	Hū-thúí	2 "
	Kha-6a ⁿ	14 tè
	Kha-chiú ⁿ	10 "
	Kha-chí	28 "
	Kut-khoán-chat	2 tè

Thong sin-khu = 206 tè.

10-Thâu-khak. Thâu-khak ũ kúi-nā tè kut lái háp chiáⁿ ē. Kap chōa ē hūn ũ khih ehbin-chhiūⁿ kù-á, hō i saⁿ chheng. Lái-bîn khang-khak liòh-liòh-á chhin-chhiūⁿ iá ē khoán-sit. Khang-khak ē lái-bîn ũ tóe náu-chhé, náu-chhé chiah ôe ún-tàng. Thâu-khak ē kut bōe tín-tāng, chí-ū ē hoai ôe tín-tāng nā-tiáⁿ, só-i chhui ôe khui, ôe háp.

11-Ka-chiah. Ka-chiah ē lêng-chûn-kut ũ 24 lûn. Ták lûn ē tióng-kan ũ jím-kut lái phō teh chōe tiám. Chit ē jím-kut m̄ sī kut iah m̄ sī bah; sī nng koah jûn, kah chhin-chhiūⁿ kun ē khoán-sit. I ē lô-êng sī hō kut tú kut kah bōe sio káp, iah kah bōe ehhek tiòh náu-chhé. Kut-lûn kàu chiah chōe sī hō ka-chiah thang ut-khiau chhun tit, khi lái khi khi. Ka-chiah koh sī chhin-chhiūⁿ thiâu hō seng-khu ôe theng sin. Lêng-chûn kut ē tióng-ng ũ khang chhin-chhiūⁿ kng, kng ē lái-bîn ũ chit tiâu ehhe thau tī náu, hō chōe náu-chek kun.

12-Thâu-khak kap ka-chiah kau-chiap ē só-chai ũ nng tè kut, ē-tóe-ē kiò chōe chhiú-khoai, ũ sún-thâu; téng-bîn ē kiò

chøde thâu-khoài, bít tè ù sún kheug; chí nṅg tè saⁿ chhēng. Thâu-khoài ê téng-bīn siang-pēng iah ù li-li-á lap-u, thâu-khak-óaⁿ khòà tī âm-kún ê só-chāi, siang-pēng li-li-á khah-thóng, lái thap tī chí nṅg ê lap-u ê só-chāi; chiah ê kau-kài ê só-chāi lóng ù iú hō i kút-kút, án-ni-siⁿ chiah òe thim-thâu, òe kiáh-thâu, thâu khak iah òe oát-lái oát-khi.

13-Hiáp-kut. Hiáp-kut lóng-chóng ù 24 ki, chit pēng chấp-jī ki. Ták ki kap léng-chún kut saⁿ lián; téng-bīn chhiúⁿ iah kap heng-khám kut saⁿ kau-chiap. Chiah ê kut thang pó-hō sim, hi, chiah bōe siū-tiòh siong-hái.

14-Ka-chiah kut ē-tóe, siang pēng ù kúi-nā tōa tè kut hō chøde Bô-miá kut. Chiah ê kut lái siò-tàu chhin-chhiúⁿ chit ê phún, hō chøde kut-phún; chit ê só-chāi sī tóe trṅg-á.

15-Chiah ê kut kap tōa-thúi kut saⁿ kau-chiap. Ū chit só-chāi chhim-chhim lap-u, chhin-chhiúⁿ cheng-khū; thúi-tháu sī chhin-chhiúⁿ cheng-khū thúi, tàu tī lap-u ê só-chāi kàu chhim-chhim, chiah put-lūn

khū-teh, khiá-teh, á-sī kiáⁿ lō put-chí kian-kò. Tōa-thúi kut sng sī thong seng-khu tè-it tōa, tè-it ióng ê.

Túi kha-thâu-u kàu kha ù nṅg ki kut, khah tōa ki sī hō-chøde Sió-thúi kut, tī gōa-bīn khah sòe ki sī kiò-chøde Hū-thúi kut, sī pák liám tī sió-thúi kut, chí nṅg ki kap Tōa-thúi kut saⁿ lián tī kha-thâu-u. Hit só-chāi ê kut-lūn kiò-chøde kut-khoân chat, thang pí-phēng chhin-chhiúⁿ hō-tiáp ê khoân-sít, só-í kha-thâu-u chiah òe ut khiáu, òe chhun tit, nā-sī bōe-òe oát-lái oát-khi.

16-Kha. Sió-thúi kut kap Hū-thúi kut ē-tóe koh ù kha-óaⁿ kut 7 tè. kha-chhiúⁿ kut 5 tè, kap kha-chí kut 14 tè. Chiah ê 26 tè kut saⁿ chiah-chhēng háp chøde chit ê kha, i-sū sī ài hō lāng òe hó kiáⁿ-táh, khin-phìò. Siat-sú kha kan-ta ù chit tè kut nā-tiáⁿ, tek-khak sī khah oh-tit kiáⁿ: kha nā pák ân iah sī án-ni; só-í khòàⁿ-kiáⁿ pák-kha ê hū-jin-lāng teh kiáⁿ-lō sī ná chhin-chhiúⁿ teh táh khiáu chit-poáⁿ-iúⁿ.

17-Chhiú. Téng-bīn só gi-lūn kha ê kut, tái-khài sī kap chhiú ê kut saⁿ tui.

Tōa-thúí kut sī kap chhiú-pì kut saⁿ tūi.
Pì-kut ê téng-bīn sī íⁿ-íⁿ chhin-chhiúⁿ thau,
kap só-chū kut, keng-kah kut saⁿ chhēng.

Pì-kut ē-tóe kap chiáⁿ-tiú kut, choán-
tiú kut, saⁿ kau-chiap. Chí nng̃ ki thang
kap sió-thúí kut hū-thúí kut saⁿ tūi.

Chiáⁿ-tiú kut sī kah sòe, tī chhiú ê lái
bīn; choán-tiú kut ē-tóe ū lap-u ê só-chāi,
hō chiáⁿ-tiú kut thang tàu. Chiáⁿ-tiú kut
ê téng-bīn iah sī án-ni, nng̃ ê saⁿ chhēng.
Chí nng̃ ki kut ōe saⁿ phoah, só-í chhiú ōe
choán lái choán khì.

Chhiú óaⁿ ū 8 tē kut pái-liat chōe nng̃
chōa, téng-bīn hit chōa kap chhiú ē-chat
ê thau saⁿ chhēng; ē chōa kap chhiú-chí
kut saⁿ chiap. Chhiú-chí kut ū 19 bák hō
chng-tháu-á ōe mi-óa, ōe ni liàm.

Lūn ki.

18—Ki chiū-sī chiaⁿ-bah. Ki ōe chhun
ōe kiu-tit, chiaⁿ hō seng-khu ōe tín-tāng,
iah ták ê ū saⁿ tūi. Chhì khòaⁿ chhiú chit
ē chhun chiū bong i ê téng chat sī nng̃-
nng̃, chit ē ut khiau chiū tēng-tēng; che
sī cháiⁿ-iūⁿ? Sī chhiú ê téng chat ū chit

tūi ê ki, gōa-bin ê ki nā kiu chhiú chiū
ut-khiau.

19—Chiah ê ki ták tūi sī píⁿ, i ê lát iah
sī píⁿ; siat-sú chit pēng kah ióng, chiū
ōe iáⁿ hit pēng kah lám ê. Chhin-chhiúⁿ
lāng ê bīn nā oai chit pēng, lāng siōng-
siōng kóng sī “Hō Hong-sòa” phah-tiòh,
nā-sī káng-kiū i ê ián-kò m̄ sī án-ni, chiū-
sī chit pēng ki ê lát bó kàu-giáh, hit pēng
ki ê kah tōa, só-í kah iáⁿ i; phì-jū chhin-
chhiúⁿ phēng chit pēng nā kah kí, chiū
hit pēng ōe kah leh.

20—Kí ū nng̃ hō ê. Chit hō sī chhut-
chāi lāng chhun kiu ê, chhin-chhiúⁿ kha
chhiú, chhùi bák ê ki, sī chhut-chāi lāng
só ài ê. Koh chit hō sī chū-jian chhun kiu
ê, chhin-chhiúⁿ sim put-sí teh phók, lāng
bōe chú-í-tit hō i kah kín kah bān.

Ki ū ê sī chit pòⁿ chū-jian, chit pòⁿ
chhut-chāi lāng ê: chhin-chhiúⁿ hì siōng-
siōng teh iát, siōng-siōng chhoán-khùi,
che sī chū-jian, nā-sī lāng beh thēng chiū
ōe kìm khùi tiáp-á-kú, che sī chhut-chái
lāng só ài.

21—Ki nā siōng-siōng ēng chiū ōe pang-

chân i kah chát, kah íóng; nā lóng bô
 êng, chiū pìⁿ-chòe nōa-léh, kah bōe têng-
 tauh. Phah-thih sai-hū, i ê chhiú-tó têng-
 têng sī in-ūi i siông-siông êng chhiú kiáh
 thih-thūi phah-thih. Kiō-hu i ê kha-āu-tó
 iáh sī án-ni, in-ūi siông-siông kiáⁿ-lō, kha
 ê ki ná êng ná chát. Khí-thâu beh phah-
 thih, á sī kiáⁿ hng lō khoài-khoài ià, tiòh
 siông-siông hiòh sián, koàiⁿ-sī chiū lóng
 bó, sī in-ūi ki ná êng ná ũ lát.

22—Láng ài chiàu-kòe i ê seng-khu kah
 íóng m̄ thang tiaⁿ-tiaⁿ chē. Ták jít-tiòh êng
 ki hō i tín-tàng: put-lūn bū-làng, á sī kiá
 lō, á sī cháu, á sī phah-kiū, che lóng sī
 put-chí lī-ek seng-khu hō i kah íóng:
 chóng-sī ták hăng tiòh chún-chat, m̄ thang
 siuⁿ kè-thâu, nā bô chún-chat kiaⁿ liáu
 hoán-túg ôe hām-hāi seng-khu.

Láng put-lūn só chòe lóng tiòh êng
 chiah ê ki; chhin-chhiūⁿ kóng-ôe tiòh êng
 chhui-tùn, chih, nā-áu, chiah ê ki, á sī siá
 jī tiòh êng chhiú ê ki. Khí-thâu beh chòe
 sím-mih, êng sī kah bān kah oh, nā-sī
 liān kàu sék chiū put-chí khoài. Gín-ná
 beh siá jī khí-thâu ūn-ūn-á lái uih, ūn-ūn-

á liān, kàu āu-lái tōa hàn chiū siá put-chí
 sék. Thak-chhéh láng nā-sái sim-lái siūⁿ
 i-sù, chhiú chiū ôe siá chhut, m̄ sái siūⁿ
 hit jī chhiú tiòh cháíⁿ-iūⁿ siá.

Lūn phê.

23—Seng-khu ê gōa-bīn lóng-chóng ũ
 phê pau-teh, chhin-chhiūⁿ chbēng saⁿ chit-
 poaⁿ-iūⁿ. Tūi gōa-bīn lái khòaⁿ sī chhin-
 chhiūⁿ chit têng tiaⁿ-tiaⁿ, nā-sī kah khui
 lái giām-i, chiū chai ũ nūg têng.

Ê-tòe têng nūg-lūn, sip-sip kút-kút, ũ
 bī-sī huìh kng, iáh ũ náu kun, sī kiò-chòe
 Láí-chō.

Têng-bīn hit têng chho-chho siap-siap,
 n̄gi-khak n̄gi-khak, kiò chòe Gōa-hu. Gōa-
 hu lóng bó huìh kng bó náu kun, só-í nā
 phah-phò, bó huìh iáh m̄ chai thiàⁿ;
 phòng-phā ê phê chiū-sī gōa-hu. Nā siông
 tiòh láí-chō chiū ôe thiàⁿ, iáh ũ huìh.

Thi-thâu sai-hū nā phah-pháiⁿ láng ê
 gōa-hu ka-kí iáh m̄ chai, siat-sú hut-jian
 siông-tiòh láí-chō chiū ôe thiàⁿ iáh ôe lâu
 huìh.

24—Gōa-hu siông-siông ũ pí pòh-phīⁿ

pòh-phiⁿ hiauh khí-lái. Thâu-khak ù khah chõe kiò chõe thâu-pho; nã-sĩ thong seng-khu lóng sĩ án-ni, siông-siông hiauh khí-lái.

Siat-sú pò nã ní sím-mih sek tiòh sóe chõe-chõe pái chiah òe thè sek, iáh ù sĩ lóng bõe thè sek; nã-sĩ phê ê gōa-hu nã ní sím-mih sek, bô jōa-kú ka-kí òe bô-khì, che sĩ in-ùi gōa-hu ù phí chiām-chiām hiauh khí-lái, só-í thang chai phê siông-siông ù òaⁿ sin ê.

Ū sĩ lóng ùi hoe ùi ân-g^a tì phê-nih, éng bõe lak, che sĩ cháíⁿ-iùⁿ. Nã beh ùi sím-mih mih tì phê-nih, in siông-siông éng chiah chiàu hit ê só ùi ê hùn chhák khang tì gōa-hu, au-lái éng hit ê bák ê sek koan jip tì lái chō, thèng-hâu hit ê gōa-hu só chhák ê chiah khang lóng hó, chiù hit ê sek bõe thờ chhut-lái, iáh lóng bõe lak. Ū só-chái ê chhiⁿ-hoan put-chí ài chhiah hoe tì seng-khu-nih, in-ùi in ê hong-siòk put-chí tui-tiông. Aì thè-biān ê lóng chiù chhiah hoe khah chõe, só-í bô hiām hit ê kan-khó.

25—Gōa-hu ê lô-ēng sĩ òe pó-hō lāi-

chō hō i bián-tit thiàⁿ; siat-sú lāng seng-khu sím-mih só-chái liù phê āng-ko chhiah-chhiah chiù put-chí kan-khó, bong mih, hang hé, kíⁿ hong lóng sĩ hō i chin thiàⁿ.

26—Nã seng-khu sím-mih só-chái khah siông ēng, hit ê phê chiū chiām-chiām piⁿ khah kâu. Siông chhēng òe ê lāng, i nã thng-chhiah-kha chiù put-chí oh-tit kiáⁿ, in-ùi soa òe tiam kha, nã-sĩ siông-siông thng-chhiah-kha ê lāng, put-lūn kham-khiat, a sĩ chho soa lóng bô kan-khó, in-ùi kha-chhiān-tóe ê phê í-keng kâu. Chhiú sim khah siông bong mih, i phê iáh sĩ kâu. Chheng-ēng ê lāng chhiú-phê sĩ iù-iù, nã-sĩ chõe chho kang ê lāng ê chhiú-phê sĩ put-chí chho, i nã beh siù hoe á sĩ chõe iù ê mih bõe sái-tit.

Lūn phê ê sek-tì.

27—Phê ê sek-tì bô sio-tāng; ù ê σ, ù ê āng, ù ê ōng, ù ê pēh; che m sĩ phê ù hit hō ê sek, sĩ lái tēng phê ù iù-iù ê liáp, hit ê liáp nã σ, phê khòaⁿ iáh sĩ σ, liáp nã ōng, phê khòaⁿ iáh sĩ ōng, kí-ù put-lūn sím-mih

sek lóng sī án-ni; hit ê iù-iù ê liáp nā kì
jit chiū oe pìⁿ khah σ, só-í lāng khah
siông phak jit, i ê bīn-sek chiū oe khah σ,
siông-siông tiàm chhù-lāi bīn-sek chiū
khah pèb.

Iù-hék Hān-hék.

28-Phê ê lai-chō m̄ nā ũ bi-si huih-
kng kap náu kun; iah ũ iù-hék kap hān-
hék.

Iù hék oe chhut iù lâu kàu mng-kng ê
số-chai, lai lùn-ték mng-kng kap phē.

Hān-hék oe lâu kōaⁿ, khoán-sit si
chhin-chhiūⁿ iù-iù ê kng thau kàu phē-hu
ê gōa-bīn, ê-tōe kng-lê; siat-sú nā oe
thiu tit chiū iok-liók nng saⁿ hun ê tng.
Seng-khu nih iok-liók ũ 700 bān ê chōe,
siat-sú nā oe chiap chōe chit tiâu chiū ũ
kúi-nā phò lô ê tng. Phê ê lai-bīn ták
số-chai ũ chīn chōe hān-hék, chóng-sī
chōe chió bō saⁿ-tāng. Chhiú-pōaⁿ nih hit
số-chai chit chhùn ê sù hong ũ 2800 ê,
iah ũ pát số-chai put-chí khah chió, chit
chhùn sù-hong chí-ū 400 ê nā-tiāⁿ.

29-Teh chōe kang ê sí, á sí joah thiⁿ ê

si ũ lâu kōaⁿ chiū oe khòaⁿ-kìⁿ chin bēng;
chit hō kiò chōe chū-kak ê kōaⁿ, chóng-
sī pēng-siông put-si thong seng-khu iah ũ
teh lâu kōaⁿ, nā-sī bōe khòaⁿ-kìⁿ, chit hō
kiò chōe put kak ê kōaⁿ. Phū-jū lāng ni
saⁿ tī tek-ko, ún-ún-á ta khi, bōe khòaⁿ-
kìⁿ hit ê chú khi cháiⁿ-iūⁿ bó-khi; lāng
pēng-siông số lâu put-kak ê kōaⁿ iah si
án-ni.

30-Chiah ê kōaⁿ chit jit số lâu-é, nā
oe lóng-chóng chū-chip lai niū, tai-khai ũ
kun pōaⁿ ê chōe. Khó-kian lai saⁿ bak-
tion seng-khu là-sám, m̄ thang cāhēng
siuⁿ kú, tiòh khah siông sóe. Lāng beh
khùn ê sí tiòh óaⁿ khùn saⁿ, chiong jit-si
số chhēng ê saⁿ lok teh chhe hong, kàu
bīn-á-jit thang koh chhēng; mī-si ê khùn
saⁿ jit-si tiòh chhe hong án-ni lai thōe-óaⁿ.

31-Siat-sú lai kōe bát hān-hék ê kng
hō i bōe lâu kōaⁿ, seng-khu chiū oe phò-
pīⁿ, só-í tiòh siông-siông sóe seng-khu
bián-tit ũ là-sám lai that-bát hān-hék ê
kng che si put-chí iàu-kín.

Tē-it hó ê hoat-tō chiu-si chá-khi si
khùn khí thong seng-khu lai sóe, āu-lái

ēng chhō pò chhut-lát chhit kàu phē-hu sio-lō; kiám-chhái ū lāng bó êk-tī nā-sái ēng bīn-tháng tōe chúi, tōa tē pò lāi jiū iah khó-i. Lāng tú-á chiah pá m̄ thang sōe êk, kiaⁿ-liáu ōe chō-tōng chit ê siau-hòa ê tãi-chì.

Lāi-phē.

32-M̄ nā seng-khu ê gōa-bīn ū phē nā-tiāⁿ, lāi-bīn iah ū, chiap tī gōa-phē. Lāi-phē khah iū, i ê sēng nūg-nūg, kōe-kōe phah-phò, khah tâm-sip, khah ū hūn, só-i ū āng chhiah sek.

Gōa-phē kau-kài ê só-chāi chiū lāi-phē tui hia sio chiap, chhiu-chhiūⁿ bak-chiu, phīⁿ-khang, chhūi, chiah ê só-chāi lóng ū lāi-gōa phē saⁿ kau-kài ê só-chāi.

Lián-bāng.

33-Lāi-phē ē-tōe, koh ū chit chân kiò chhōe Lián-bāng, saⁿ lián tī tāk ê chōng-hú ê tiong-kan; nūg ê chōng-hú saⁿ lián ê tiong-ng, kut bah saⁿ óa ê só-chāi lóng ū lián-bāng. Kīⁿ-nā ki thé chōng-hú ê lāi-bīn tāk ū ū lián-bāng lāi pau-i, só-i nā

chōng tāk ê chōng-hú it-chiūn tū-khì, tāk hāng ê kheng-khak iū-goān tī-teh.

Lūn mūg.

34-Thong seng-khu tū kha-chiah-tōe kap chhiū-tiong-sim í-gōa lóng ū mūg, chōng-sī thâu-khak khah chōe. Tāk ki ê mūg-kūg ū tēng jip tī phē ê lāi-bīn. Mūg-kūg ê thau ū kun só-i ōe hoat mūg, hit ê kun nā bó-khì, chiū bōe koh hoat; phī-jū chhin-chhiūⁿ chháu-á, nā liām i ê hiòh á sī liām ki ōe koh hoat, kun nā khau khí-lāi chiū lóng bōe hoat. Chiah ê mūg tāk ki ū khang-khak, gōa-bīn tēng-tēng, lāi-bīn bó náu kun, só-i chhut-chāi lāng chián, iah bōe thiāⁿ, nā-sī phē ê lāi-bīn chiū ū, só-i chhoah mūg chiah ōe thiāⁿ.

Chng-kah.

35-Tī chng-thau-á bé ū chng-kah, sī chhin-chhiūⁿ kak ê lui, chhah jip tī phē ê lāi-bīn hō lāng ní mih, liām mih, khah li-pián, koh ōe pang-chān chng-thau-á khah tī lát; chng-kah sī soeh jip phē ê lāi-bīn ê khang hūn, tui khang hūn tit-tiòh iúⁿ-chhi

chiām-chiām kah tng; ũ lāng lâu kàu chin tng. Ū si chng-kah siū siong thng kah, hit ê khang hūn nā bó phah-pháiⁿ chiū oe koh hoat; khang hūn nā phah-pháiⁿ chiū bōe koh hoat.

Chhùi-khí.

36—Chhùi-khí lóng-chóng ũ 32 ki, téng ê saⁿ tui. Chhùi chéng téng-bīn si ki, kap ê-bīn si ki, si píⁿ chiam chhin-chhiūⁿ chhák-á, oe ká mih, hō chòe chhiat gē. Chí si ki ê siang pēng koh ũ nng ki gē khí, iah hō chòe tióng-gē. Tióng-gē píⁿ, chhit pēng nng ki kiò chòe siáu-gē; koh tē-it āu-bīn tak pēng saⁿ ki kiò chòe tã-gē. Siáu-gē kap tã-gē chóng miá kiò āu-chan: i ê kbi-póaⁿ kah koh, ũ koáiⁿ, ũ kē, i ê lō-ēng hō lāng kah oe pō mih. Chéng-chan ê khí-chō si toaⁿ kha; āu-chan ê khí chō ũ ê siang kha, ũ ê saⁿ kha. Téng-bīn só kóng é, si chí tōa hàn só ũ ê chhùi-khí, kiò chòe sít-gē. Sòe-hàn chí-ū jī-cháp ki kah sòe khí hō chòe leng khí.

Eⁿ-á chhit poeh gēh-jit chiah hoat khí, kàu nng saⁿ hē ê sí, jī-cháp ki chiū chiáu

hoat. Gín-ná lāk chhit hē ê sí sít gē í-keng pí-pān tī gē-chó ê lái-bīn; chiām-chiām puh khí-lái, tú tī leng khí ê kha, hit ê kha chiām-chiām siáu bó, kàu āu-lái leng khí chiū lut-khì.

37—Chiah ê chhùi-khí kah si siók tī kut ê lūi, tak khí ê gōa-bīn koh ũ chit tēng kím-kím tēng-tēng, chbin-chhiūⁿ óaⁿ liáu ê kai bīn, án-ni lái pó-hō lái-bīn; hit tēng hō chòe gē-thiu; siat-sú hit tēng nā pang-khì lái-bīn chiū khoài-khoài chiū. Chhùi-khí ê tióng-ng ũ chit khang tóe hūn-ang sek ê bah, iah ũ bi-si huilh kng, náu kun chòe-chòe. Chhùi-khí thiàⁿ si tui chiū khí, ũ khang thau tī lái-bīn, gōa-bīn ê mih kháp-tiòh lái-bīn náu kun chiū chin thiàⁿ.

38—Sít-gē nā lut bōe koh hoat, sói lāng tiòh sòe-jī chiàu-kòe chhùi-khí.

Chit hāng tiòh tak jit bín, bián-tit khí-sióng khō tī chhùi-khí tī-kàu pháíⁿ hō i khoài chiū. Koh chit hāng lāng m̄ thang lām-sám pō tēng ê mih lái phah-pháiⁿ gē-thiu, in-ūi chit ê nā pang chiū bó thang koh-chài pó.

Seng (siaⁿ) khíp kũ.

39—Chhùi ê lai-tóe ũ nng tiâu kng. Chit tiâu tĩ au-bin, sī Chiáh kng, thau kàu ũi; koh chit tiâu, tĩ thau-cheng, sī Nā-áu kng; koh miá Chóng-khì kng, sī thau kàu hì-nih. Chit ê khi kng ê téng-bin kiò chòe Seng-kng; i ê lō-ēng sī hō láng òe chhut siaⁿ òe gim, òe kóng-òe. Seng-kng thau chhùi ê só-chāi hō chòe Seng-kháu; hit ũ ũ chit tui Seng-kun; chiah ê kun sī thàn láng ê ì-sù òe chhun-kiu, òe ân-leng; siaⁿ-im chiah ũ koài^o kē ê hua-piat; seng-kun nā pàng leng siaⁿ-im sī khah kē, nā kiu ân siaⁿ-im chiū khah koài^o.

Teh chhoán-khui ê sī nā chhoán jip khi, khong-khì sī tui seng-kng keng-kè, loh khi chóng khi kng, jip tĩ hì-nih; chhoán chhut sī tui-hoán; pêng-siōng teh chhoán-khui, khong-khì teh keng-kè seng kng, seng kun ũ pàng khui saⁿ lĩ, chiū bōe chhut siaⁿ. Nā beh chhut siaⁿ, seng kun chiū ũ kiu khah óa, tióng-ng lâu chit phang á, khong-khì tui hit ê phang teh chhut hō seng kun gih-gih chùn, chiah ũ siaⁿ.

Teh chhut siaⁿ ê sī, chhiú nā bong nā-áu ê gōa-bin chiū òe chai lai-bin teh tū-tang, teh chùn.

40—Seng kng ê kháu ũ chit tē nng kut, miá kiò Hōe-iám; i ê lō-ēng sī chòe kda, thang iám bát seng kng. Láng teh chhoán-khui, á-sī-teh chhut siaⁿ, hōe-iám chiū khui, hō khong-khì òe chhut jip; nā teh chiah beh thun mih, hōe-iám khám-bát seng kng ê kháu, hō mih bōe jip seng kng; siat-sú teh thun ê sī nā khám bōe bát, miá òe jip khi, chiū òe tiòh ka-chak.

Chóng khi kng.

41—Chóng khi kng thau kàu hì; tui téng-bin bong i ê thē sī tēng koah ũgi, sī in-úi ũ nng kut ê lún, kúi-nā chat sio thah. Chiah ê nng kut ê lún sī in-úi beh hō khi kng thián khui, bián-tit háp óa, khong-khì chiah òe tháu. Khi kng ê tng khah liam sī chhùn; ē-tóe pun siang chhe, kiò chòe chó khi kng, iū khi kng; chit ki jip tĩ chó hì-nih, chit ki jip iū hì-nih.

42—Kàu tĩ hì lai koh pun chhe chhin-chhiūⁿ chhiūⁿ ki, ná khui chhe ná sòe. Hit

ê iù-iù ê khì kng kiò bi si khì kng, i ê thó chĩn pòh. Chia̍h ê iù-iù ê khì kng ũ kui pha ê phā kap i saⁿ lián, bé-liu iah ũ chít ê phā. Chia̍h ê phā ê khoán-sit chhin-chhiūⁿ chít liáp môa, kiò chòe khì phàu, ũ lāng kiò chòe hi-gán. Khì phàu sī chĩn iù ê mih, hi ê lāi-bĩn ũ kúi-nā ek ê, ũ lāng chhui sng ũ lāk ek ê chòe. In-ūi ũ khì-phàu, só-í hi òe put-chí sang put-chí-phò, iah sī khin-khin ê mih, òe phū tī chúi-nih.

Lūn hi.

國立臺灣大學圖書館

43—Hi ũ nng iáp kiò chó-iūⁿ hi, tī heng-khám ê siang pêng, tâng sī iok-liók 30 niú; iū hi pí chó hi li-li-á khah tâng. Hi ũ nng têng mô'h pau teh; gōa têng liām tī hiáp-ki kap keh-mó'h. Hi lāi ũ bi-si khì kng kap khì-phàu chĩn chòe, só-í i ê thó phò-phò phàⁿ-phàⁿ. Iah ũ hi-méh kng só hun ê bi-si huìh kng chĩn chòe. An-ni-siⁿ huìh teh keng-kè hi-nih ê bi-si buih kng, i ê thàn íong khì kap khì-phàu ê íong-khì saⁿ óaⁿ; in-ūi hit só-chāi put-kò ũ chít têng mô'h, kap kng-i, lāi keh khui nā-tiāⁿ.

Lūn chhoán-khùi ê hoat-tō.

44—Heng-khám kap pak-tó ê tióng-ng, ũ chít têng mô'h keh teh, hō chòe keh mô'h; sim kap hi tiám tī i ê téng-bĩn. Keh mô'h ê tióng-ng sī chhin-chhiūⁿ kun ê khoán-sit; piⁿ-thau sī piⁿ-piⁿ ê ki, òe chhun kiu, tū tī hiáp-ē-nih. Hit ê ki nā chhun, keh mô'h tui téng-bĩn phòng-khí-lāi, heng-khám chiū khah sòe; i ê ki nā kiu, chiū keh mô'h lóh kē, heng-khám khah tōa.

Taⁿ lāng chhoán-khùi ũ nng hāng; Chít hāng sī khong-khì suh jip, koh chít hāng sī pún chhut; nā beh sub jip, keh mô'h lóh kē, heng-khám kut phòng khah chhut, heng-khám thián khui, lāi-bĩn khah tōa; hi iáp phòng tōa, lāi-bĩn ũ khang-khak ê só-chāi; gōa-bĩn ê khong-khì liām-piⁿ tui chhui kap iphiⁿ lip khì, tui seng kng, chóng khì kng kiáⁿ kàu hi. Hi lāi-bĩn ê bi-si khì kng kap khì-phàu chiū lóng ũ khong-khì móa-móa.

Pūn chhut sī chiàu téng-bĩn só kóng ê tui-hoán; keh mô'h phòng khí-lāi, heng-khám sok óa, hiáp ki iah pang-chān i, hi

chiu moh sòe, lái-bīn ê khong-khì kò-put-chiong tióh siau chhut.

45—Chit hun ê tióng-kan hō-kihip ê kín-bān bô tiā²-tióh, ũ lâu siàu-liân ê hun-piat, Eⁿ-á chit hun ê tióng-kan iok-liók ũ sì-cháp pái, kàu tióng-sêng chha-put-to cháp lāk ehhit pái. Iáh ũ êng-êng chē, kap chòe kang ê hun-piat. Êng-êng ê sí khah bān, chòe kang ê sí khah kín. Chit ē chhoán jip khi ê khong-khì iáh bô tiā²-tióh. Chēng-chēng teh chē-ê, sngh jip khong-khì khah chió, chhut lát chòe kang ê, sngh jip khah chòe. Láng nā beh tiâu-kò-i chhut lát sngh, iáh òe khah chòe; nā beh kìm khùi sī tiáp-á-kú nā-tiā², lô-bé tek-khak tióh chhoán-khùi, kìm bōe tiâu; nā tãi-seng chhut lát sngh jip, kúi-nā pái chiú thang thēng khùi khah kú. Tiām bī ê láng òe bī lòh chúí siōng kú sī.put-kò nūg saⁿ hun nā-tiā²; kím-chhái gō lāk hun bô chhoán-khùi láng chiú bōe oáh.

Chhoán-khùi ê lô-êng.

46—Láng kúi-nā jít bô chiáh iáu-kú òe oáh, nā-sī pòāⁿ khek kú bô chhoán-khùi

tek-khak bōe oáh; mī-jít, khùn á-sī chíⁿ, chòe-kang á-sī êng-êng chē, hō-kihip lóng bô tūg-chām.

Tòe-kiú ták só-chāi ũ khong-khì pau teh; khong-khì tãi-khài ũ nūg-hō ê khi, chiú-sī íóng-khì chit-hūn, Tām-khì sì-hūn; pát-hō ê khi chió-chiό bián sng. Nā khah siōng-sè lái kóng, chit-bān-hūn ê tióng-kan, íóng-khì ũ 2100 hūn, tām-khì ũ 7900 hūn, thàn-íóng-khì chí ũ saⁿ-hūn nā-tiā².

Láng chhoán-khùi ũ nūg-hāng ê lô-êng. Tē-jī hāng, íóng-khì òe tiau-hó bì-lái bi-si-kng nih ê hōe-buih; hit-ê buih sek-tī khah σ, tít-tiόh íóng-khì chiú píⁿ chòe chhiah-sek ê huìh. Tē-jī hāng, hōe-buih ê lái-bīn ũ hām chòe-chòe thàn-íóng-khì, chiú-sī put-chí tók ê mih; hiah-ê tū-khì, tūi khùi pūn chhut; só pūn chhut ê khùi, iáh ũ hām sip-khì chòe-chòe. Só-i pūn chhut ê khi, kap só jip ê khi bô sio-táng. Hit-ê pūn chhut ê, chit-bān hūn ê tióng-kan íóng-khì ũ 1500 hūn, thàn-íóng-khì 470 hūn, tām-khì sī kap sngh-jip ê píⁿ-píⁿ. Àn-ni thang-chai íóng-khì siu-jip ê, ũ êng kúi-nā pah-hūn, thàn-íóng-khì pūn chhut ê ũ ke-

thiⁿ kúi-nā pah hūn; khó-kiàn tiòh tit-tiòh hó ê khong-khì lái chhoán-khùi sī iàu-kín, in-úi tùi hì só pūn-chhut ê sī piⁿ-chòe pháiⁿ, bōe ēng-tit ê mih.

47-Siat-sú chōe-chōe lāng chū-chip tī sòe-keng-pāng, mŭg kap thang-á lóng koaiⁿ bát-bát, lóng bô lâu phāng hō khong-khì thang chhut-jip, chiū bô lōa-kú pāng-lāi ê khi it-chhīn ũ lóng chhut-jip keng-kè lāng ê hì; íong-khì ná liáu, thàn-íong-khì ná chōe, kàu lō-bé pāng-lāi só ũ ê khi lóng piⁿ chòe pháiⁿ; nā bô tit-tiòh gōa-bīn hō ê khong-khì, lāng tek-khak ōe sī.

48-Mī-sī khùn m̄-thang khām-bát thau-bīn, kiaⁿ-liáu pháiⁿ ê khi ná chōe, hó ê khi ná chió, sui-bóng put-tī kàu sī, m̄-kú bô sòng-khoài; seug-khu nā bô tit-tiòh hó ê khong-khì chiū ōe chiām-chiām khah lām.

49-Khùn-pāng m̄-thang koaiⁿ bát-bát, éng tiòh lâu phāng hō gōa-bīn ê khong-khì ōe jip. Sòe-á keng pāng, nā ũ kúi-nā lāng teh khùn, hō i ōe thong-thau hó ê khi, sī koh-khah iàu-kín; in-úi chhít-lāng, chhít tiám-cheng kú só chhut ê thàn-íong-khì, ōe phah-pháiⁿ khong-khì 500 lip-hong ê

chhioh. (chit-chhioh lip-hong chiū-sī tŭg, khoah, koaiⁿ, lóng-chóng piⁿ-piⁿ chit-chhioh.)

50-Kiám-chhái lāng thau-chá khi-lāi chhut tī gōa-bīn, kàu tò-lāi i ê khùn-pāng, ōe phiⁿ-tiòh pháiⁿ-bī, àn-ni thang chai gōa-bīn ê khong-khì khah bô jip-khì; tī lāi-bīn ê, sī hit-ê ēng liáu só chhun-ê, chiū-sī pháiⁿ ê khi, kap seng-khu-nih só pūn-chhut bô lō-ēng ê mih só-i ũ pháiⁿ-bī.

Hó ê khong-khì sī bōe bián-tit ê mih, kai-chai sī kōe ũ, m̄-sái ēng chíⁿ lái bōe; sòng-mong lāng iā thang chhut-chai i ēng m̄-sái khiām-ēng.

Thàn-íong-khì.

51-Thàn-íong-khì sī tók ê khi; khong-khì nā kiáu sī-gō-hun ê thàn-íong-khì lāng bô-lōa-kú ōe hūn-khì chhīn-chhiūⁿ kek-sí ê lāng chit-poaⁿ-iūⁿ. Lāng choán-khùi ũ siu-jip íong-khì, hoat-chhut thàn-íong-khì; hé teh tóh iah sī àn-ni. Chhī chiong po-lé-kan, tiám chek lok tī lāi-bīn, nā khām-bát kan ê chhui, bô lōa-kú chiū hé ōe hoa; che sī in-úi kan-lāi ê íong-khì

lóng ăng liáu, só chhun ê sī thàng-ióng-khì; chek nā koh-chài tiám chiū liām-pi² hoa, lóng bōe tōh. Hé bōe tōh ê só-chài, lóng tiám tī hia iáh bōe oáh.

Ū-sī tī kó-chí² ê lai-bīn ũ thàn-ióng-khì tī-teh, lóng nā loh-khì oe kek-sí; tióh tãi-seng tiám-hé lai-loh-khì, khòa² hé nā sit lóng tek-khak m̄-thang jip.

Sio chhā á-sī tiám-teng, put-lūn sim-mih hé, lóng ũ chhut thàn-ióng-khì, nā-sī sio hé-thòah², iáh ũ chhut koh-khak tók ê khì, só-í ăng hé-thang m̄-thang tiám-tī bát bát ê só-chài, kia²-liáu hit-ê thàn-ióng-khì oe kek-sí.

Bat thia²-ki² kòa²-thi² ê sī ũ lóng ăng hé-thang tī phē-khang-lái, lóng kok kah bát-bát, âu-lái hit-ê lóng sí, lóng ki-koài i bó pi² lái sí; ki-sit sī in-ūi hit-ê thàn-ióng-khì kek sí.

Lūn huìh.

52—Lóng ê seng-khu ták só-chài put-sī ũ huìh teh liū-hêng. Seng-khu-nih ták-hāng ê mih, put-lūn sī ki, bah, kut, chng-kah, mng, ták-hāng lóng sī óa-khò huìh

lái pó-ióng i. Chhì chiong lóng chit-ki chhiú ê huìh-kng pák-ân, hō huìh bōe kiá²-lái kiá²-khì, chiū hit-ki chhiú oe chhin-chhiū² sí ê khoán-sit, léng-léng koah péh-sek, âu-lái bó khui-lát thang tín-tāng, m̄-chai thià², kàu kú-kú oe ngī-hōe, chhàu-nōa; siat-sú hit-ê chat-ân ê thau-khui, hō huìh oe iū-goán koh liū-hêng, hit-ki chhiú âu-lái oe koh ún-ún-á sio, chiām-chiām ná oáh-tāng, ke-thi² i ê khui-lát; àn-ni thang-chai huìh ê lō-ăng put-chí tōa.

Bat hō kàu lâu-chhut huìh kàu beh sí, chiū ăng pát chiah káu ê huìh koàn-jip i ê hōe-kng, chiū oe cheng-sín, chhin-chhiū² koh-oáh ê khoán-sit; lóng iáh oe àn-ni.

53—Huìh ún kiá² ê lō chiū-sī sim, mēh-kng, bi-si-kng, hōe-kng. Huìh-chiap sī bó sek-tī ê mih, chhin-chhiū² chúí ê khoán-sit, iáh sī kiò chòe Bēng-chiap; chóng-sī tī hí lai-bīn ũ ăng-ăug ê huìh-hūn chhūn-chōe, só-í lóng khòa² huìh sī ăng ê.

54—Hit-ê huìh-lūn sī put-chí sòe ê mih, sī i²-i² pi²-pi², tiong-ng kah thap; siat-sú hit-ê lūn oe pái chit-chōa, kàu chit-chhūn

túg tióh 3.500 ê lún; nā-ōe kng kui-kōa",
chit-ehhùn túg tióh 1.8000 ê; chit-tih-á
huih iok-liók ũ 100 bān ê huih-lún.

Chiah-ê oah ê mih ták-hāng ũ huih-lún,
nā-sī i ê huih-lún chit-hō chit-khoán, bó
sio-tāng. Lāng ê āng-lún sī iⁿ-ê, súi-koe ê
sī túg-tu, iáh sī pí lāng ê khah tōa kúi-
nā pē; tióh ēng hām-kià" khòà" chiah ōe
chai.

55—Huìh ê lāi-bīn m-nā ũ hit-ê āng-
lún, iáh ũ pēh-sek ê liáp, chhin-ehhiū" kiū,
kiò chòe pēh-lún, nā-sī chit-hō kú pi
āng-lún put-chí khah-chiò, chit-chheng
āng-lún ê tiong-kan iok-liók chí-ū saⁿ-sì
liáp pēh-lún.

56—Huìh ê lāi-bīn ũ chòe-chòe hō ê
chit-ti-teh; lāng só lim-chiáh ê mih pí" chòe
ióng-chiap, iáh ũ chham huìh, huìh liú-
hēng thong seng-khu ták só-chāi, chiū
seng-khu-nih ták-hāng ê mih, lóng sī tui
huìh keng-ehhut i só khiām ê chit; àn-ni
tui huìh lāi tit-tiòh iúⁿ-ehhi. Koh i ka-kī
số ēng liáu, bô lō-ēng ê mih, chiū kui tī
huìh. Hit-ê huìh pún sī hó, taⁿ ũ chòe-
chòe phái" ê mih chham-teh, hit-ê hó ê mih

lóng ēng liáu, chiū sek-tī pí" khah o.

57—O ê huìh siu-jip tī hōe-kng nih liú-
hēng kàu sim, āu-lái kàu hì. Hit-ê o ê
huìh, iáh kiò hōe-huìh, ũ thàn ióng khi
chòe-chòe chham-teh, kàu hì hit-ê thàn
ióng khi, chiū-sī put-chí tók ê khi, li-khui
huìh, āu-lái pún ehhut. Koh tī hì ê lāi-bīn
huìh tit-tiòh ióng-khi; bit-ê ióng-khi
chham-teh chiū liām-piⁿ pí" chheng-āng;
chhin-ehhiū" àn-ni o ê huìh tī hì ê lāi-bīn
sióng-sióng pí" chòe hó ê huìh; chiū tūi-
seng kàu sim, āu-lái tui mēh-kng koh-chài
liú-hēng lāi tūiⁿ-ehhi thong seng-khu.

58—Huìh nā lâu-ehhut seng-khu ê gōa-
bīn, bô lōa-kú ōe kian tàng; che sī in-ūi
huìh ê lāi-bīn, ũ si ê chit-ti-teh, li seng-khu
chiū pí" chòe si, lāi pāk-tiⁿ hit-ê huìh-lún
kiat kui-bô; só ehhun-ê chhin-ehhiū" chúi
ê khoán-sit, chiū-sī huìh-chiap, iáh kiò
huìh-chúh.

Siat-sú huìh tú-tú-á lâu-ehhut, chiū ēng
kui-pha ê tek-á lāi phah, huìh-lāi ê sí ōe
tīⁿ tī tek-á, chiū bōe ōe kian-tàng.

Lún Sim.

59—Sim ê hēng-thé, iok-liók chhin-

chhiūⁿ kun-thâu-bú ê tōa, kùi tī heŋg-khám-nih, kah óa tī chó-pêng. Téng-bin kah khoah, kah ŋg iū-pêng, kiò chòe sim-tóe; ê-tóe sòe khoah chiam, kah ŋg chó-pêng kiò chòe Sim-chiam. Sim sī hō hī só hām-teh, sim ê gōa-bīn ū mōh lái pau kiò chòe Sim-i, sī put-chí kng-kút, ôe siⁿ tin êk, hō sim ôe oah-tāng.

60—Sim ê lai-bīn pun chòe sī ê pāng; chiāⁿ-pêng sī kiò chòe Iū-siōng-pōng, iū-hā-pōng; tò-pêng sī Chó-siōng-pōng, chó-hā-pōng; nūg-ê siōng-pōng, thau-hā-pōng, nā-sī chó-iū-pêng lóng bō saⁿ thāng; siōng-hā-pōng ê tiōng-ng ū mŋg keh teh, hō huīh ôe chìn, bōe thè. Tī iū-pêng hit-ê mŋg ū saⁿ iáp, só-í kiò chòe saⁿ-sī mŋg; tī chó-pêng ê mŋg ū nūg-iáp, kiò chòe siang-sīⁿ mŋg, iáh kiò chóng-méh mŋg. Tāk ê mŋg ê-tóe ū kúi-nā-tiâu ê kun pāk-liān tī hā-pōng ê piah. Huīh tui siōng-pōng teh lâu-lòh hā-pōng, mŋg ka-kī ôe khui. Hā-pōng ū huīh móa-móa, chiah kiu, mŋg-sīⁿ chiū that-bát hit ê mŋg, hō huīh bōe tò-thè.

61—Seng-khu ê hōe-kng lóng chū-chip

lâu tī chīn-tōa ê, lô-bé kui tī nŋg-tiâu kiò chòe siōng chóng hōe-kng, hā chóng hōe-kng; chí nŋg-tiâu thau tī sim ê iū-siōng-pōng. Iū-hā-pōng ū hī mēh kng, chit-ê hī-mēh kng sī tui chia khí, thau kàu hī, Chó-siōng-pōng ū hī hōe-kng si-tiâu sī hō huīh tui hī lâu kàu sim. Tui chó-hā-pōng khí ū tōa ê mēh-kng kiò chòe chóng-méh-kng. Chó-hā-pōng jip chóng-méh-kng ê mŋg, iū-hā-pōng jip hī-mēh-kng ê mŋg, chí nŋg-ê só-chāi ū mŋg kiò chòe poàn-goat-mŋg; i ê khoan-sit sī ebhin-chhiūⁿ saⁿ ê tē-á, i ê lô-ēng sī hō huīh ôe chìn-chēng, bōe tò-thè.

62—Sim ê lô-ēng sī hō huīh ôe liū-hēng thong seng-khu.

Pháiⁿ ê huīh tui bi-si-kng chū-chip tī hōe-kng lâu-jip téng-ê nŋg-ê chóng-hōe-kng kàu sim ê iū-siōng-pōng; tui siōng-pōng lâu-lòh iū-hā-pōng, sim kiu sòe, lai-bīn kah bō só-chāi, huīh bōe tò lâu siōng-pōng in-ūi ū saⁿ-sī-mŋg chó-tēng i, kō-put-chiong tiòh chōaⁿ ehut hī-mēh-kng. Hit ê hī-mēh-kng ê káu, iáh ū poàn-goat-mŋg, huīh ehut sim chiū bōe koh jip

khì, kơ-put-chiông tióh chìn-chèng kiá"
kàu hì; hì-méh-kng khui-chhe ná sòe kàu
bé-liu sī iù-iù ê bī-si-kng hun-sòa"
tī hì ê lāi-bīn, ũ pau hì-lāi ê khì-phā.

.63—Huìh teh keng-kè hì, sít-lòh hit-ê
phái" ê thàn-ióng-khì chōe-chōe, iáh tùi
khì-phā tit-tiòh ióng-khì. Jíp hì hit ê huìh
sī σ-sek ê, ta" tit-tiòh ióng-khì sa"-
chham teh, sek-tī chiū pì" chheng-ang.

.64—Phái" ê huìh àn-ni pì" chòe hó sī tī
hì-nih ê bī-si-kng. Hit-ê bī-si-kng chiām-
chiām sok-óa sa"-háp chòe chit-
óa ná tóa, kàu lō-bé chòe tiāu, jíp
chó-siōng-pông. Huìh tùi siōng-
pông lâu-lòh há-pông, há-pông chit-
kìu nūg-sì" mng koai"-teh, huìh bōe
koh jíp siōng-pông, bó pát-tiâu-lō
thang chhut, kơ-put-chiông tióh
tùi chóng-méh-kng chhut-khì; chóng-
méh-kng ê kháu iáh ũ poàn-goát-
mng, chhìn-chhiū" hì-méh-kng ê mng
chit-poa"-iū", só-í huìh bōe tò-
tng lâu-jíp sim, put-tek-í tióh
chìn-chèng tùi méh-kng kiá"-khì.
Tāk ê méh-kng iáh khui chhe kàu
put-chí sòe ê bī-si-kng. Bī-si-kng
sī jū-jū chbin-chhiū" bāng, thong

seng-khu piàn-piàn ũ, kàu bó làng
chit-chiam-bé ê ũi; chóng-sī thâu-
mng, chng-kah, phē ê gōa-hu, hit-ê
só-chāi bó bī-si-kng, bó huìh.

Thong seng-khu tùi bī-si-kng ê huìh
tit-tiòh iú"-chhi, thau chhut i só
beh ēng ê chit, iáh hēng hit-ê
ēng liáu bó lō-ēng ê mib, àn-ni
bī-si-kng ê huìh ũn-ũn-á pì" chòe
phái". Bī-si-kng au-lāi háp-óa
chòe hōe-kng; phái" ê huìh ũn-
ũn-á chū-chip tī chóng hōe-kng,
koh-chài jíp tī sim ê iū-siōng-
pông; àn-ni iū-goàn chit-lin
chit-lin siōng-siōng teh kiá".

.65—Huìh kiá" chit-lin ũ jíp
sim nūg pái, thau chit-pái sī jíp
sim ê iū-pēng keng-kè hì-nih,
chiū koh-chài jíp sim, nā-sī tē-
jī-pái, sī tùi sim ê chó-pēng.
Sim ê chó-iū-pēng lóng bó sa"-
thang, tùi iū-pēng kàu chó-pēng
tek-khak tióh keng-kè hì, hit-ê
lō khah kùn; nā beh tùi chó-pēng
kàu iū-pēng, lō sī chám-jian
khah hng, tióh keng-kè seng-khu
ê méh-kng, bī-si-kng, hōe-kng,
lō-bé chiah oē kàu sim ê iū-
siōng-pông.

Lùn sim ê ki ê khùi-lát.

66-Chiàu téng-bin só kóng siông-pông ê lō-êng sī tiòh siu jip huìh hō i lóh hā-pông nā-tiā²; hā-pông ê lō-êng sī hō huìh chōa²-chhut liū-hêng, só-í tiòh êng khùi-lát khah chōe. Siông-hā-pông lái pí, siông-pông ê ki khah pòh, hā-pông khah kâu; nā-sī chō-hā-pông lái pí iū-hā-pông, chō-hā-pông ê ki khah kâu khah ôe chhut-lát, che iah sī ũ iân-kò, in-ti chō-hā-pông hō huìh chōa²-chhut liū-hêng thong seng-khu; iū-hā-pông sī hō huìh keng-kò hī nā-tiā², sī khah kún ê lō, chiū khan m-sai chhut khùi-lát. Chō-hā-pông ê ki, pí iū-hā-pông ê sī tēng-pē kâu; ôe kiu ê lát iah sī tēng-pē; chō-iū ê hā-pông, lái-bin ê khang-khak tōa sòe sī chha-put-to pi², ôe tóet-it huìh chha-put-to chit-niú ê chōe.

Lùn sim tín-tāng.

67-Sim ê ki siông-siông teh chhun kiu, Tui chhut-si kàu sí, sim put-si teh phók lóng bô thêng chit-khek-á-kú; sim nā hieh láng chiū sí. Sim teh tín-tāng ê hoat-tō sī tiā²-tiòh; nŭg ê siông-pông tái-seng kiu

chit-ê, jián-āu nŭg-ê hā-pông chiah kiu, chiū hieh-khūn chit-tiáp-á-kú, sūi-si chiū koh kiu chit-ê, iū-goân sī tui siông-hā-pông tái-seng, jián-āu tui hā-pông. Siông-pông chit-ê kiu bēng-pék chiū liám-pi² chhun chit-ê, lái-bin ũ khang-khak ê só-chai huìh thang sūn-sè láu jip-khì kàu nŭg-ê siông-pông ũ huìh chhiong-móa, hā-pông chiū chhun chit-ê huìh thàn sè-bin tui siông-pông láu lóh hā-pông.

Lùn sim ê sia².

68-Sim phók chit-ê ôe thia²-kì² hit-ê sia² ũ nŭg-iū². Hī-khang nā à² tī heng-chêng-nih, chiū ôe thia²-kì² lái-bin ê sia², chiū-sī sim teh phók ê sia², tái-seng thia²-kì² khah bān koah tŭg ê sia². chiū-sī huìh chhiong sim-pông ê mŭg-hō, mŭg khui ê sia²; tē-jī ê sia², sī khah kún koah té ê, chiū-sī huìh tui mēh-kng keng-kè, poàn-goat-mŭg koai² ê sia², àn-ni ôe thia²-kì² sim teh phók nŭg-hō ê sia², jián-āu chiū chhiām-si hieh tiáp-á-kú.

Lùn mēh.

69-Tng sim-pông kiu hit-si liáu-ai,

piàn seng-khu ê mèh-kng ũ huìh chhióng-móa, só-í sio-sòa tín-tāng, i ê kín-bān sī kap sim ê tín-tāng, sio-tāng; ũ só-chāi hit-ê mèh-kng phū khah chhut tī phê ē-tóe, hit só-chāi nā bong ôe chai teh khí-lòh, teh tín-tāng. Chhiú-óa" ê pi" kap pìn-pi" ôe bong mèh chai i ê khí-lòh sī kap sim ê chhun kiu sa" in-tap; mèh khah kún tī sim, chiū khah tãi-seng tè i khí-lòh, lī sim khah hng chiū khah lô-bé tè i khí-lòh.

70-Sim phók ê hoat-tō bô tia"-tiòh, ũ ióng-lám kín-bān ê chheng-cha, lán-thū ló-iú ê bô tâng; koh chit-láng ê kín-bān bô sio-tāng, chiàu seng-khu ê ióng-lám lái piàn-óa" i ê mèh, só-í i-seng sióng-sióng lái bong-méh thang chai seng-khu ê in-toa".

Chiàu pêng-siông ê hoat-tō ták-láng ê mèh-kó chit-hun ê tiong-kan phók 72 ē, chóng-sī ũ láng mèh phók khah kín, ũ láng khah bān. Koh e"-á" sī put-chí khah kín, lâu-láng khah bān. Láng teh khùn sī khah bān, teh chhut-lát chòe-kang sī khah kín, àn-ni khòa" sim teh phók sui-jián ũ kín-bān ê hun-piat, iáu-kú lóng bô thêng. Siat-sú chit-láng ê sim tín-tāng, chit-hun ê

tiong-kan sī phók 70 pái, chiū-sī chit-jit 10,0800 pái, ták-ni chiū phók 3679,2000 pái. Sui-jián phók kàu hiab chòe pái, iáu-kú lóng bô sián, lóng bô hiòh-khùn.

Seng-khu ê sio-lō.

71-Huìh teh liú-hêng m-nā lái iú"-chhi seng-khu, ũ koh chit-hang ê kong-ióng put-chí iáu-kín, chiū-sī hō seng-khu ôe sio-lō.

Hān-sú-chiam nā kām tī chhiú-lāi, chiàu pêng-siông ôe khí kàu 98 tō, put-lún kóa"-thi", jōh-thi", lóng sī àn-ni; só-í thang chhiú-láng sio-lō m-sī tui gōa-bīn tit-tiòh, sī tui lái-bīn chhiú-jián hoat-chhut.

72-Láng kóa"-thi" chheng-sa" khah chòe sī siá"-sū? M-sī hit-ê sa" pún ũ sio tī-teh, put-kò sī pau-bát seng-khu ê sio-khì, hō i bōe chhut gōa bīn. Chhiú chiong chit-ê té-koàn tóe kún-chúi, nā pau bát-bát, kàu kú-kú iah ôe sio; siat-sú té-koàn ê chúi sī léng ê, sui-bóng pau chīn-kú, kàu lô-bé sī iú-goán léng, lóng bōe sio; chheng-sa" ê tō-lí iah sī àn-ni, só-í láng chheng-sa" sī ài bián-tit tháu-chhut i ê sio-khì, nā-sī sin-sī hō i chheng chòe-chòe niá sa" iah bōe sio.

73-Gín-ná ê khi-méh khah ōng, só-í khah sio-lō. Lâu-lâng buih liū-hêng khah bān, chiū khah léng-khì, khah kiaⁿ kōaⁿ.

Lâng tín-tàng á-sī chòe kang, khi-méh chiū khah kín, éng ōe khah sio-lō, só-í kōaⁿ-thiⁿ ê si lāng khah ài chhut-lát, joah-thiⁿ lāng khah m̄-ài chòe kang. Seng-khu kōaⁿ m̄ tát-tiòh chhut-lát kiáⁿ, á-sī chòe kang kàu sio-sio.

74-Lâng phòahⁿ-piⁿ seng-khu ê léng jiát ōe piàn-ōaⁿ. Jiát-piⁿ it-hoat ke-thiⁿ i ê jiát ū si kàu 105 tō, khah ke; (Lâu-lâng) chiū pí pêng-siōng put-chí khah ióng-khì.

Chiah ê oah ê mih ê tióng-kán, i ê léng jiát iah bō saⁿ-tāng. Chiáu ê lui si siók tī put-chí sio-lō ê mih. Hí, pih, ku, chóa, hit-hō chúi-chók ê lui siók tī léng-khì ê mih.

75-Lâng oah ōe phì-jū chhin-chhiūⁿ hé teh tōh. Hiáⁿ-hé iàu-kín ū nūg-hāng; chit-hāng tiòh ū mih thang sio, koh chit-hāng iah tiòh khong-khì pang-chān i tōh. Hé tōh ê hoat-tō siá tī ê-tóe; put-lūn chhá á-sī iū ê pún-chit ū thàn put-chí chōe, teh tōh ê si hit-ê thàn ê chit kap khong-khì lái ê ióng-khì saⁿ-háp piⁿ chòe Thàn-ióng-khì.

Hé nā bō thiⁿ chhá chiū ōe hoa khì, in-úi bō mih thang sio; koh, hé iām-iām nā khàm bát chiū ōe sit, che si in-úi bō tit-tiòh khong-khì lái ê ióng-khì só-í bōe tōh. Ài hō hé khah iām, ēng siⁿ lái iat chiū tit-tiòh ióng-khì khah chōe, só-í tiòh khah kín, chhá iah si khah sióng-tiōng.

76-Lâng oah tī sè-kan thang pí-phêng chhin-chhiūⁿ hiáⁿ-hé. Só chiah ê mih thang pí-phêng chhá; chhoán-khùi-sī tít-tiòh ióng-khì. Hit-ê ióng-khì tī buih-lái si-kòe liū-hêng, chhiū kap lāng seng-khu lái ê thàn chit saⁿ-háp piⁿ chòe thàn-ióng-khì, au-lái chhoán-chhut chhin-chhiūⁿ téng-būn í-keng ū kóng.

Lāng bō chiah ōe gō-sí, si chhin-chhiūⁿ hé bō thiⁿ chhá ōe hoa-khì. Lāng bō chhoán-khùi iah ōe sí, si chlin-chhiūⁿ hó khàm bát ōe sit.

Lūn khip-kng.

77-Seng-khu chha-put-to ták só-chai m̄-nā bi-si ê huìh-kng, iah ū pát-hō ê bi-si-kng, kiò chòe bi-si-khip-kng. Bi-si-huìh-kng si tui tōa pun-chhe chiām-chiām ná

sòe, jiân-âu tùi kék sòe ê chiām-chiām ná háp ná tōa. Bì-si-khip-kng̃ m̃-sī àn-ni; khoán-sit sī chhin-chhiūⁿ chhiū-kun, chit-ê chhiū-kun sòe-sòe-ê sī-sòeⁿ tī thô ê lāi-bīn, ùn-ùn-á háp ná tōa; bí-si-khip-kng̃ iah sī àn-ni, iù-iù sī-sòeⁿ tī seng-khu, ùn-ùn-á háp ná tōa.

78-Khip-kng̃ ê tióng-ng chōe-chōe só-chai ũ khip-hút, i ê tōa sòe hô tiā-tiòh, ũ ê tōa chhin-chhiūⁿ hêng-jin, ũ ê chhin-chhiūⁿ bí-liáp ê sòe.

79-Khip-kng̃ ê lāi-bīn chheng-chheng ehha-put-to chhin-chhin huìh-chiap. Chiah ê khip-kng̃, khah-chōe sio-liām háp chōe chhóng-khip-kng̃ thau tī ná-âu ê tōa-hōe-kng̃; só-í i lāi-bīn ê chiap òe kap huìh saⁿ-chham.

80-Ti pak-tó lāi iah ũ khip-kng̃ chōe-chōe ê kiò Tióng-khip-kng̃; tng-á ê lāi-phê m̃-sī kng-kng, sī chhin-chhiūⁿ jiông ê khoán-sit, ũ chhi-chhi iù-iù, chit-chhùn sù-hong lāi sng̃ i ê chhi iók-liók ũ chit-ban ê chōe. Chit-ê tióng-khip-kng̃ chiū-sī tī chhi ê lāi-bīn, àn-ni sī li-piáu tùi só tng-á ê lāi-bīn suh-jip i ê ióng-chiap, au-lai òe

chham huìh.

Só chiah ê mih.

81-Lâng só chiah ê mih ehha-put-to lóng-chóng ũ chui chham-teh, iah ũ chōe-chōe pát-hāng ê chit-ti-teh, tãi-lók thang pun chōe saⁿ-ê lui.

82-Te-it ê lui sī ũ Tām-khi ê mih. Koe-nng-chheng, gú-lin-piáⁿ, chiaⁿ-bah, che lóng ũ tām-khi put-chi chōe, i ê lō-ēng sī lāi iùⁿ-chhi seng-khu ê ki-bah.

83-Te-jit ê lui sī ũ Thàn ê mih. Chit-ê thang koh pun chōe nng̃ hō; chit-hō sī Thng̃ ê lui; hoan-nā lâng só chiah ê mih lāi-tiòng nā ũ chhiū ka ê chit, á-si chiuⁿ ê chit-ti-teh, siau-hòa ê si òe piàn-hòa chōe chhin-chhiūⁿ thng̃ ê khoán-sit; só-í chit-hō ê mih iah thang sng̃ sī siók tī chit-ê thng̃ ê lui. Koh chit-hō sī Iú ê lui, chí nng̃-hō ê lui, lāi-tiòng ũ thàn ê chit chōe-chōe; i iau-kín ê lō-ēng sī hō seng-khu sio-lō. Tiām tī pak-hng chīn kōaⁿ ê só-chai, hiah ê lâng khah ài chiah iù chōe-chōe, sī in-ni seng-khu khiām chit-hō ê chit pang-chān i sio-lō.

84-Te-saⁿ ê lui sī tōe-nih só chhut Thō-chit ê lui, chhin-chhiūⁿ thih, jiù, lin, he,

iâm, kiⁿ, hit-hō ê lui. Lâng só chiáh ê mih
lái-tiong khah-siông ũ hām tām-pòh chit-
hō ê chit tī-teh, chóng sī iâm khah siông
ũ lêng-gōa êng lái siⁿ-mih.

85—Chiah-ê chit lóng sī hah tī seng-
khu ê lō-êng; lái-tiong ũ hāng khah ôe iúⁿ-
chhiⁿ ki, ũ hāng khah ôe iúⁿ-chhiⁿ kut á-sī
náu, á-sī chhui-khi; koh lái-bin ũ hāng iah
khah ôe hō seng-khu sio-lō; só-í lāng lái
chiáh m̄-thang hān-tiāⁿ chit-hāng ê mih
nā-tiāⁿ; khah-hó tióh chiáh kúi-nā-hō ê mih,
chiah hō seng-khu khah ôe tī-tiōh i-ék.

86—Chiaⁿ-bah put-chí hó ôe iúⁿ-chhiⁿ ki;
iú ê lō-êng sī hō seng-khu sio-lō, chóng-sī
nā choan-choan chiáh chiaⁿ-bah cháíⁿ-iúⁿ
ôe tit-tiōh sio-lō, á-sī choan-choan chiáh
iú, cháíⁿ-iúⁿ thang iúⁿ-chhiⁿ sin-thé ê ki bah.

87—Gū iúⁿ ê bah sī put-chí hó ê mih,
thang iúⁿ-chhiⁿ seng-khu ê ki bah; tī-bah
khah ũ iú tī-teh ôe hō i sio-lō, só-í khah
háp kōaⁿ-thiⁿ ê lō-êng, chóng-sī tī-bah ê
lái-bin ũ-si ũ kék-sòe ê thāng tī-teh, nā bó
chú put-chí thiám, lāng nā chiáh chiū ôe
siⁿ-thòⁿ tī seng-khu ki-hu ê lái-bin, hō i
put-chí kan-khó, kiám-chhaiⁿ kàu ôe si iah

ũ, só-í bah tek-khak tióh chim-chiokⁿ chú
put-chí sék, chiah thang chiáh.

88—Leng ê lái-bin ũ kúi-nā hāng ê chit
tī-teh put-chí háp seng-khu ê lō-êng; siat-
sú lāng nā ko-put-chiong tióh kan-ta
chiáh chit-hāng ê mih, leng chiū-sī pí pát-
hō ê mih khah hó. Thang khòⁿ sòe-hàn
ê eⁿ-áⁿ kú-kú kan-ta chiáh leng iáu-kú ôe
phauh tōa. Nūg iah sī hó thang iúⁿ-chhiⁿ
seng-khu, chóng-sī nā chúⁿ siuⁿ sék nūg-
chheng chiū oh siau-hòa. Mī-hún tē-it pèh
tī-chit-ê-ji-kè hún ê tióng-kan ũ kúi-nā
hō kim-lúi ê chit tī-teh, put-chí ũ lō-êng;
ôe iúⁿ-chhiⁿ kut kap chhui-khi.

Ké-chí tú-hó sék sī hah lāng ê lō-êng;
nā siuⁿ chhiⁿ á-sī kè-hun chiū m̄-thang
chiáh, sī ôe sún-hái hō lāng lâu-siá.

89—Téng-bin í-keng kóng hiáⁿ-hé nā bó
thiⁿ chhiⁿ chiū ôe hoa-khì; chhin-chhiūⁿ
àn-ni lāng oah-teh iah tek-khak tióh chiáh
kiám-chhaiⁿ kúi-nā-jit bó chiáh, chiū ôe
siau-sán, sī in-ni tui pún-sin só ũ chek-chū
ê, thiu chhut lái êng; hiah-ê nā lóng-chóng
êng iáu, iú-goan bó chiáh, chiū bó-lòⁿ-kú

ōe gō-sí.

90-Ták-jit só tiòh lim-chiáh lái pố só siau-chhut ê sī bô tiāⁿ-tiòb; teh chòe kang tiòh-bóa chiū khiàm khah chòe, nā êng-êng teh chē chiū khiàm khah chió. Gín-nā m-nā tiòh pố só siau-chhut ê, iáh tiòh chiáh khah ke hō i ōe chiām-chiām tōa.

Tōa-hàn tak-jit só êng ê bí-niú iok-liók lái kóng, só chiáh ê sī eh-há-put-to chit-kun cháp-sì-niú, só lim ê eh-há-put-to nng-kun si-niú; àn-ni tak-jit só lim-chiáh iok-liók ũ si-kun, chiū chit-ni só eng-tiú 1460 kun, chiū-sī cháp-sì-tàⁿ gōa-tiú m-nā sī-tiú lim-chiáh lái siu-jíp; tak-ni eh-hóan khui iáh ũ siu-jíp ióng-khì, iok-liók 600 kun ê giáh. Sui-jián siu-jíp hiah chòe, seng-khu iáh bô sím-mih khah tâng, che sī in-ūi só chhut ê kap só jip ê sī eh-há-put-to píⁿ; só jip ê nā khah-chòe, hit-ê chhun-ê chek-chū-teh, chiū lêng khah pui; só chhut ê nā khah chòe, chiū lêng ōe siau-sán Thang phì-jū chhin-chhiūⁿ lêng chòe seng-lí, só siu-jíp ê chíⁿ, pí só khai-chhut ê chíⁿ khah chòe chiū ōe thàn; só siu-jíp-ê, pí só chhut nā khah-chió chiū ōe sih-pún.

Siau-hòa.

91-Í-keng kóng leng sī put-chí ōe iúⁿ-chhi seng-khu ê mih, chóng-sī nā bô chiáh beh êng pát-hō ê hoat-tō lái hō gū-leng ōe chham huìh tī méh-kng nh, àn-ni bōe-ōe iúⁿ-chhi seng-khu. Tiòh chiáh lóh-khì, hō i tãi-seng jip ũi, siau-hòa chiah ũ lō-êng.

92-Mih jip chhui tiòh pō, chit-hāng sī beh hō i iú-iú, chiah ōe khah khoài siau-hòa; koh chit-hāng sī hō i ōe chham nōa. Nōa sī saⁿ-tūi ê hūt só siⁿ-chhut ê, lái lūn-ték chhui-lái. Chiah ê hūt, chit-tui tī hī-á ê, chit-tui ē-hoái ē, koh chit-tui tī chih-ē; ũ sī lêng siⁿ un-ai, chiū-sī hit-ê hī-á-ē ê hūt ũ chéng. Chiah-ê hūt só lâu ê nōa tak-jit iok-liók ũ kun-gōa. Han-chū, bí, beh, hit-hō ũ chiuⁿ ê chit chòe-chòe; hit-ê chit nā chham nōa ōe píⁿ chòe thng ê khoán-sit, á-sī tī pak-tó-lái tit-tiòh tíⁿ-bah ê chiap iáh ōe hō i píⁿ chòe thng; só-í chiah pŭng m-thang pa-lun-thun, tiòh pō hō i chham nōa chiū hit-ê chiuⁿ ê chit ōe píⁿ thng, khah ũ lō-êng thang iúⁿ-chhi seng-khu.

92-Mih pō liáu chham nōa hō i kút-

kút, chiū thun lóh-khì, tài chiáh-kng lóh
tí ùi ê lái-bín; ùi ù chhut ti-tin lái siau-
hòa só siu ê mih; ùi iáh ù tín-tàng lái
chhek hiah ê mih, hō i khah koe siau-
hòa; siau liáu chiū piⁿ chòe phú-sek ê thng
lóng-chóng iú ê chit íúⁿ-khì, phū tí téng-
bín. Ūi-kháu ù mng kiò Hiu-bún, lái chah-
i, hō só chiáh ê mih bōe kín-kín chhut-
khì, theng-hâu kàu siau-hòa hó-sò, jiān-
au chiah hō i chhut. Kiám-chhāi láng thun
chiah gūn-á, liú-á, chíⁿ, hit-hō bō lō-ēng ê
mih, hiu-bún chiū bō chō-tōng i, sī hō i
liām-piⁿ òe chhut.

Mih tí ùi-nih siau hó chiū jip sió-tng, tí
hia tit-tióh koaⁿ só chhut ê táⁿ, tíⁿ-bah ê
chiap, kap kúi-nā hō ê chiap; i ê lō-ēng
sī hō iú ê chit òe piⁿ iú-iú ê liáp lái saⁿ-
chham; áu-lái chit ê phú-sek ê thng piⁿ-
chòe khah ng pèh ê sek, chiū-sī kiò chòe
ióng-chiap.

94-Siò-tng sī kuí-tiáu ê kng, iok-liók
25 chhiòh ê tng, áu-lái áu-khì tí pak-tó-
lái. Sió-tng ê lái-hu khòⁿ sī chhin-chhiūⁿ
jióng, nā ēng hām-kiáⁿ lái khòⁿ sī chhin-
chhiūⁿ mng-mng ê chhi. Hit-ê lái-hu chit-

chhùn sù-hong ù chhi iok-liók chit bán ê
chòe. Ták chhi ê lái-bín ù huìh-kng kap
khip-kng lái suh jip hit ê ióng-chiap, hō i
áu-lái chham-huìh si-kòe liú-heng lái iúⁿ-
chhi seng-khu.

Só chiah ê mih tí ùi-nih ê só-chai, ù ê
sī hō ùi-lái ê hōe-kng suh-jip, chiū tái-
seug chham huìh; ù ê sī theng-hâu kàu
sió-tng ê lái-bín, chiah hō khip-kng suh-
jip, khah lō-bé chham huìh. An-ni thang
chai láng só chiah ê mihⁿ siau-hòa au ù lō-
ēng ê lóng-kuí tí huìh; kap huìh saⁿ-chham
liú-heng lái iúⁿ-chhi seng-khu; bō lō-ēng
ê pàng-chhut.

Lim-chiah ê hoat-tō.

95-Láng tek-khak tiòh lim-chiah, nā
bō òe gō sī; chóng-sī lim-chiah tek-khak
tiòh chiàu hoat-tō chiah òe tit-tióh lí-ek.
Nā chiah siuⁿ kín, tit-tióh nōa bō kàu-giáh
lái chham teh koh pō bō siáⁿ iú chin khah
oh siau-hòa. Chiah iáh tiòh chún-chat, m-
thang chiah kàu pá-tiūⁿ, ták láng tiòh
chiàu i ê lèk-lióng chiah. Chhut-lát chòe
kang ê, chhin-chhiūⁿ kng-kiò, phah-thib,

hit-hô ê lāng tiòh chiáh khah chōe; chòe khin-khó ê lāng, ^hhang chiáh khah chió. Iah tiòh chiàu thiⁿ-khì lái chiáh; kōaⁿ-thiⁿ ôe kham-tit chiáh khah ū iū ê mih, bah iah thang chiáh khah chōe; nā-sī joah thiⁿ chiū tiòh chiáh ké-chí, chhài hit hō khah chheng ê mih. Koh chit hāng iàu-kín ê sī m̄-thang chiáp-chiáp chiáh tiám-sim; chit tng chiáh liáu tiòh theng-hāu kú nā tiám-cheng, i-sù chiū-sī theng-hāu hō hiah ê mih siau-hòa; koh chit hāng sī hō tū ôe hioh-khùn.

Gín-ná chiū m̄-sái theng kàu-chiáh kú, chóng-sī iah m̄-thang chiáp-chiáp chiáh. Eⁿ-áⁿ teh chiáh leng, khí-thau ê sī nng tiám-cheng kú tiòh chiáh chit-pái; ná tōa ôe kham-tit ná theng khah kú. Lāng siōng siōng ū chhò-gō, eⁿ-áⁿ nā háu chiū liám-piⁿ hō i chiáh leng, àn-ni chiū hō hit ê eⁿ-áⁿ koàiⁿ-sī tauh-tauh chiáh; nā chún-chat hō i tiaⁿ-tiòh ê sī tng, sī put-chí khah hó ê hoat-tō.

Koh chit hāng tú-tú chiáh pá m̄-thang liám-piⁿ thak chheh, á-sī chòe kang; tiòh hioh-khùn tiáp-á-kú hō seng-khu ū ki-hōe

thang pi-pān siau-hòa ê sū.

Teh chiáh ê sī lāng nā ebheng-sim chiū só chiáh ê khah ôe lī-ek i; nā iu-būn, á-sī ut-chut, siū-khì che lóng sī chó-tòng siau-hòa ê sū.

Koh chit hāng khah iàu-kín; chiū-sī lāng teh io-kiáⁿ, nā tú-tiòh put-chí siū-khì ê sī, tek-khak m̄-thang hō eⁿ-áⁿ chiáh-lín; in-ūi i siū-khì ôe tōng-tiòh i ê lin, hō i piⁿ-pháiⁿ, put-chí ôe siōng-hāi eⁿ-áⁿ, ū sī ôe tì-kàu hō eⁿ-áⁿ phòa-piⁿ; kàu hō i sī iah

chiū-teng-jin só kóng ê, lim-chiáh ê hoat-tō ū kú-nā-hāng iàu-kiū. It. Tiòh chiáh tú-hó ôe iūⁿ-chhi seng-khu ê mih.

It. Tiòh chiàu sī tng; m̄-thang tauh-tauh chiáh.

It. Tiòh chiáh kàu tú-hó pá chiū seah, m̄-thang siuⁿ-chōe, tiòh chiàu tak-lāng ê lèk-liōng.

It. Tiòh ún-ún-á chiáh, pō hó-sè, m̄-thang kōaⁿ-kín chiáh, tit-tit pa-lun-thun.

It. Teh chiáh ê sī tiòh chheng sim.

96-Lāng nā siōng-siōng chiàu teng-jin ê hoat-tō; chiū khah bōe hoān-tiòh

sim-khì thià" ê pī"; in-ūi chit ê pi" khah-siōng sī tui lāng hoān-tiōh chiāh ê hoat-tō só tī ê; phòh-pī" sui-jiān òe i-tit, lēng-khó lim-chiāh ê si tak-hāng tiōh chiāu hoat-tō hō seng-khu m-bián tú-tiōh phòh-pī". Phì-jū pio-á sin ê si tak-hāng lóng sī hó, nā lām-sám ēng tì-kàu phái", sui-jiān siu-lí kàu hó, iah m tát-tiōh iáu-bē phái" ê si khah íong.

Mih chiāh-liáu, tī ūi nih tiōh ehham ūi-tin chiāh òe siau-hòa. Kiám-chhái lāng chiāh siu" chōe, á-sī in-ūi phòh-pī" ūi-tin bō kàu thang hō hit ê mih lóng-chhōng siau-hòa; chit ê ūi sī sio ê só-chai, chiāh ê mih bō siau-hòa, iah kú-kú hē tī hit ê sio ê só-chai chiū òe hoat-phái"; kiám-chhái òe hō lāng thò-chhut, kiám-chhái òe chek-chū-teh tì-kàu ū pī".

Lūn òe siōng-hái seng-khu ê mih.

97—Lāng só chiāh ê mih, ū ê put-chí òe siōng-hái seng-khu ê, chhin-chhiū" a-phian bōk-hui-a, chiū, hit hō. Iah ū pát-mih pí chiāh ê khah bō li-hai, m-kú ēng siu" chōe kiám-chhái òe gāi-tiōh seng-

khu. Tak-hō ê hun, ko-pi-tê, tê-sim-tê, nā ēng siu" chōe chiū ū-si òe siōng-hái seng-khu. Chiū ê lai-bin ū hé-chiū ê chit tī-teh; chit ê chit òe tì-kàu tak só-chai ê náu-kun hō-i bōe thàn lāng ê i-sū, só-i chiāh-chiū siu" chōe, kha bōe chai-chai kiá", chhiū bōe chōe kang, chhiū kóng bōe bēng. Nā chiāh koh khah chōe, chiū òe tōng-tiōh náu-chhé, chiū chui kàu m-chai thi"-tōe. Nā chui thè ê si, chhiū gi-gi chhoah thau-khak hin, lóng ló sóng-khau, tiōh theng-hau kú-kú chiāh òe chiū gān. Chit hō ê mih tsi-seng ēng sī m hah lāng ê chhiū, khah siōng ū hō i kan-khó chhin-chhiū" tók-mih chit-poa"-iū". Pát hāng mih nā bō li-kháu, chiū m-ai koh-chai chiāh, nā-sī chiū, a-phian, hit hō mih, sui-jiān bō li-kháu, hoán-tng hō lāng kan-khó iáu-kú òe giān, nā chiāh nā tiāu, kàu lō-bé chiū òh-tit kóe. Nā bē bat-chiāh ê, chiū bōe giān-i, só-i m tát-tiōh lóng bō ēng hit hō ê mih khah-bó. Lāng tiōh put-chí sòe-jī m-thang bak-tiōh hit-hō ê mih, kia"-liáu au-lái ai kóe iah bō hoat-tit.

Náu-pō.

98—Náu-pō sī pun chòe náu, náu-chhé-kun kap náu-kun. Náu sī pah-thé ê tiông-kan tē-it oah-lêng ê mih; kīⁿ-iā kāk-n̄gō ūn-tōng, khòa-lū, siūⁿ, chiah-ê lóng-sī tui náu chhut, só-í tiòh ū thâu-khak-óaⁿ-kut lái pau chit-ê náu-chhé, hō i put-chí ún-tàng. Náu-chhé ê hêng-sè li-li-á chhin-chhiūⁿ koe-n̄ḡ ê khoán-sit, tóe móa tī hit-ê thâu-khak-óaⁿ-nih. Ū saⁿ-têng ê mōh lái pau teh; chiū-sī kiò chòe náu-kun-i, náu-sip-i, náu-huih-i. Chit-ê huih-i ū sī huih-kug, chōe-chōe ê, hō huih put-chí chōe lái liū-hêng thang iūⁿ-chhi chit-ê náu.

99—Náu-chhé pun chòe tōa-náu, kap sió-náu. Tōa-náu tī têng-thâu ê só-chai; têng-bīn ū lih-hūn lái pun chòe n̄ḡ-pêng, kiò chòe chò-náu kap iū-náu; koh ū chōe-chōe hōe-hūn khut-khut khiok-khiok chhin-chhiūⁿ hū-tō^h jin ê khoán-sit; hun-tiông ê khang-khiab ū chhim khin bó saⁿ-tàng, tē-it chhim ê chha-put-to chit-chhin chhim; kok lóng ê náu-chhé ê hūn iah bó sió-tàng. Eⁿ-á ê hūn khah bó chhim iah bó

sím-mih bêng; kàu tiông-lián chiū khah-bêng. Sió-náu khng tī tōa-náu ê āu-kak, chha-put-to chhiu-chhiūⁿ sòe ê kun-thâu-bú ê tōa. I ê hūn ê khoán-sit m̄-sī chhin-chhiūⁿ tōa-náu ê oan-oat, sī tit-tit.

Náu ê gōa-bīn sī hé-hu-sek ê chit, lái-bīn sī pēh-ê chit, nā-sī pēh-chit ê lái-bīn, ū só-chai iah ū hé-hu-sek ê kiap tī-teh.

100—Láng ê lêng-thong tī-sek tī-kak lóng sī tui náu chhut ê; chit-ê náu nā tiòh-siông, á-sī phah-pháiⁿ, lóng chiū kiam-kiam gam-gam, kiám-chhái kàu kiam-kiam siông-liān; só-í thang chai náu sī koán lêng-lái ê sū, hō lóng ōe lêng-thong.

Náu tiòh chái-pōe; sòe-hàn ê sí tiòh khui i ê lêng-khiàu, chiah ōe lêng-thong, nā lóng bó chái-pōe, kiaⁿ-liáu ōe it-khiàu put-thong, bó ki-khiàu.

101—Náu iah tiòh sòe-ji chiau-kō i, ū-si tiòh hō i hioh-khùn, nā tit-tit káng-kiū chheh kàu siān, chiū khah bōe gâu-siūⁿ, nā chhiáⁿ hioh tiáp-á-kú khi chòe pát-mih ê sū, hō náu chhiáⁿ hioh-khùn, āu-lái chiū put-chí khah ōe chhim siūⁿ. Láng teh khùn ê sí náu ū hioh-khùn, iah ū tit-tiòh

huih thang iú^o-chhi i lái pò: só: eng-liáu ê chit. Thak-chheh láng eng náu khah chõe, só-i iàu-kín tiòh khùn kàu-giáh; ták-láng tiòh khùn chhit poeh tiám-cheng kú, chóng-sī ũ láng khiàm khah chõe, ũ láng khiàm khah chió. E^o-á tiòh khùn tē-it chõe, gín-ná pí tōa-láng iáh tiòh khùn khah-chõe; lâu-láng khah m-sái: chiū-sī pi^o-pi^o hē ê láng iáh bōe sio-táng.

Náu-chek-kun.

102-Náu-chek-kun sī káp náu-sio-liân, khng̃ tī ka-chiah-kut ê lái-bīn, chiū-sī lêng-chūn-kut ê chhé; gōa-bīn iáh ũ sa-táng ê i pau'teh, ehin-chhiū^o náu chit-poa^o-iū^o, chóng-sī chit ê lái-bīn sī hé-hu sek ê chit, gōa-bīn sī pēh ê chit, tú-tú káp náu tui-hoán.

Náu-kun.

103-Náu-kun sī ehin-chhiū^o sò^o, sī-kòe thò^o kàu thong seng-khu; gōa-bīn sī pēh ê chit, lái-bīn sī hé-hu-sek ê chit. Náu-kun ũ nūg-hō ê lō-ēng; chit-hō sī tui gōa-bīn lái thong-ti náu, hō láng òe kak-ngo.

ōe chai seng-khu gōa ê sū; chit-hō sī kiò chõe jip náu-kun. Koh chit-hō òe bēng-lēng ki, hō i òe thàn láng ê ì-sù lái chhun kiu, chit-hō kiò chõe chhut náu-kun.

104-Láng put-lūn beh chõe sīm-mih, sī tui náu tãi-seng chú-ì, náu-kun chiū liām-pi^o bēng-lēng kàu ki, hō i òe thàn i ê ì-sù, put-lūn sī hō i chhun á kiu, bō m-thàn i ê bēng-bēng. Ta^o siat-sú hit-ê koán bó só-chai ê chhut-náu-kun lái koah-tūg, sūi-jian ũ chú-ì beh hō hit só-chai tín-táng, iáh bōe thàn i, só-i òe chai sī tui chhut-náu-kun lái boan-hù ki chiū òe chhun-kiu.

Phē ê lái-bīn ũ náu-kun chõe-chõe, só-i kiám-chhái chhák-tiòh, á-sī sio-tiòh, á-sī put-lūn bong sīm-mih mih, chiū liām-pi^o òe chai; ta^o siat-sú hit ê koán bó só-chai ê jip-náu-kun lái koah-tūg, chiū hit só-chai lóng m-chai thiá, m-chai chiū^o; in-ti an-ni thang chai hit-ê jip-náu-kun sī koán kak-ngo ê tãi-chì.

105-Phē ê náu-kun òe hun-piat sio-lēng, chho-iū, tám ta, iáu-kú bōe hun-piat ti^o, kiám, sng, khó; chiah-ê sī háp tī chhui-

chih ê náu-kun só ǝe hun-piat ê. Hit-ê jip ê náu-kun ǝe pun kúi-nā hō ê, chhin-ehhiūⁿ tī bák-chiu-lāi ê náu-kun ǝe hun-piat kng-àm, hō lāng ǝe khòaⁿ-kiⁿ; tī hī khang ê, sī hun-piat siaⁿ-im, hō lāng ǝe thiaⁿ-kiⁿ; tī phiⁿ-khang-lāi ê, sī hun-piat phang-ehhau; tī ehhiū-chih ê, hō lāng ǝe chai kiám chiaⁿ, sng, khó; tī phé ê hō lāng nā bong-tiòh mih ǝe hun-piat sī tōa-sǝe, ehho-iū, sio-léng, khin-tāng. Chiah-ê lóng-si iàu-kín hō lāng chai seng-khu góa ê tǝi-chi; siat-sú bō chiah ê chhiū-bōe kái-ngo thang pí-phēng ehhiū-chhiūⁿ tang koaiⁿ tī kaⁿ-lō lāi.

Náu-kun ê lui.

106—Náu-kun ǝe pun saⁿ-ê lui, chiū-sī ka-chiah, thau-khak, kap chú-hō ê náu-kun.

Ka-chiah náu-kun ũ 31 tui, chiū-sī tui náu-cheh-kun só hoat-chhut ê. Ták tiâu ê thau ũ pun chēng-ǝu nūg-chhe; hit-ê chēng-ê, nā koah tūg chiū siók tī hit-tiâu só koán ê só-chāi chiū bōe tū-tāng hit-ê

ǝu-ê nā koah-tūg chiū i só koán ê só-chāi sǝi-bóng ǝe tǝn-tāng, nā-sī m-chai thiāⁿ. Tī io ê só-chāi hit ê náu-cheh-kun nā tiòh-siong, siók tī hit só-chāi lōh lāi, hit-tūg lóng bōe tǝn-tāng iáh m-chai thiāⁿ; tī tēng-tūg iū-goán hó-hó chiàu-kū; só-i in-tūi náu-cheh-kun tiòh-siong kha-chhiū piàn-sūi chiū-sī chit-ê ián-kò.

107—Thau-khak ê náu-kun ũ 12 tui; chiū-sī tui náu-cheh-kun ê thau kap náu-ê-tóe só hoat-chhut ê. Tē-it tui si kàu phiⁿ nih lāi koán phiⁿ ê sū. Tē-jī tui kàu bák-chiu-jin koán khòaⁿ ê sū. Koh ũ saⁿ-túi si lāi koán bák-chiu ê ki hō i ǝe ehhun kiu, chiah hō bák-chiu ǝe tǝn-tāng. Ū chit-tui kàu hī-khang koán thiaⁿ-kiⁿ, iáh ũ ê tī ehhiū-lāi hō lāng ǝe chai chu-bi; ũ-ê kàu seng-krig koán siaⁿ-im, iáh ũ ê tī bin nih lāi koán hí-lō ê bin-sek, ták-tiâu ê náu-kun ũ tiaⁿ-tiòh ê só-chāi hō i koán.

Hi-khang.

108—Hī-khang sī put-chí thong ê khi-kú, i ê lō-ēng sī hō lāng ǝe thiaⁿ-kiⁿ. Thang

pun chòe saⁿ-ê só-chai, chiū-sī gōa, tióng, lái ê hī.

Gōa-hī sī tùi gōa-bīn khí kàu hī-bô úi-chí, ũ hī-á-tún, iah ũ hī-khang-kng. Hī-á-tún sī phê pau nng-kut kng-lian; tī tióng-ng ũ hī-khang-kng, ehim chha-put-to chit-ehhùn. Kng ê lái-bīn ũ chit-teng móm chah-teh kiò chòe hī-bô, siók-oe kiò hī-kiàⁿ.

109-Hī-bô koh jip-khì ũ chit-khang chiū-sī tióng-hī, ê-tóe ũ chit-ê kng, chiū-sī hī-khì-kng, thau kàu chiah-kng.

Tióng-hī ê tióng-ng, ũ saⁿ-tè sūp-sòe ê kut saⁿ-lián saⁿ-óa; lāng chióng ê kham lái hó i ê miá; chit-ê kiò chòe thui-kut, chit-ê kiò tiam-kut, koh chit-ê kiò teug-kut, teng chiū-sī bé-táh-thèng.

110-Koán thiaⁿ-kìⁿ ê tē-it iàu-kín chiū-sī lái-hī. Kháu-bīn ũ chit-ê kang chha-put-to ehin-ehhiūⁿ ebit-liáp-bèh ê tóa, kiò chòe Se. Thàng tī chit só-chai ũ saⁿ-ê pòaⁿ-khoán ê kng kiò chòe chêng, âu, gōa ê khoán-kng; iah koh ũ chit-ê kng-lé ê chóa hó chòe lê-hún.

Lái-hī ê se, khoán-kng kap lê-hún lóng ũ chúí tī-teh; hī-náu-kun ê bé-liu iah tī hja.

Lūn thiaⁿ-kìⁿ ê hoat-tō.

111-Taⁿ chit ê kí-khá ê khi-kū í-keng piān cháiⁿ-iūⁿ óe thiaⁿ-kìⁿ? Tiòh tái-seng liòh-liòh-á gī-lūn siaⁿ-im ê tō-lí, chiū chit-ê thiaⁿ ê hoat-tō kah óe hiáu-tit.

Eng chit-tè chiòh-thau nā tìm-lòh chúí, liám-piⁿ khòaⁿ-kìⁿ chúí-bīn ũ chúí-hún ehin-ehhiūⁿ khoán, ná khui ná khoah; ehin-ehhiūⁿ àn-ni mih nā saⁿ kháp-tiòh, khong-khì ê lái-bīn iah ũ hún ná ún ná-tóa; chóng-sī khong-khì ê hún m̄-sī ehin-ehhiūⁿ chúí-bīn ê hún, pⁿ-pⁿ ê khoán; khong-khì ê sī téng-ē chiu-úi lóng ũ hún, nā-sī lāng ê bák-chiu bōe khòaⁿ-kìⁿ, in-úi khong-khì sī bōe khòaⁿ-kìⁿ ê khi. Chit-hō khong-khì ê hún nā jip lāng ê hī-khang, kháp-tiòh hī-bô hó i sih-sih-chùn; óa tī hī-bô nih hí saⁿ-tè sòe-tè ê kut tè i tín-tāng, tùi chí saⁿ-tè kut thoán kàu lái-hī ê chúí, chúí chiū ek, hó hī-náu-kun chiap-láp hit ê hún, tùi àn-ni chiū liám-piⁿ óe hun-piat siaⁿ-im. Che chiū-sī thiaⁿ-kìⁿ ê hoat-tō; chóng-sī chit-ê cháiⁿ-iūⁿ hó lāng óe thiaⁿ.

kì" sī chin ò-biâu, láng bōe chai kàu hit-ê tōe-tì; sī bān hāng mih ê Chú pī-pān ták-hāng hó-sè lóng háp tī láng ê khiām-kheh.

112-Ták-hō ê sia" lóng-sī tui hit-ê chhut sia" ê mih teh chùn; chùn khah bān sia"-im chiū khah kē, chùn khah kīn sia"-im chiū khah koái", nā-sī chùn siu"-kín á-sī siu" bān, láng ê hī-khang chiū lóng-bōe thia"-kì" hit-ê sia". Sia" tiòh ũ khong-khì lái in-ehhōa kàu láng ê hī-khang chiah òe thia"-kì", nā hó khong-khì chiū bōe thia"-kì". Chit-biâu ê tiòng-kim òe chhōa kàu 110 tng ê hng; chhin-chhiū" pàng-chhèng ê sī láng nā tiām tī chhèng-pi" nih, khui-chhèng chiū liám-pi" thia"-kì" i ê sia". Nā hng nih teh khòa" tãi-seng khòa" hé chhut, thēng kúi-nā biâu kú jiān-āu thia"-kì" i ê sia", che sī in-ūi kng pí sia" kiā" put-chí khah-kín; chit-biâu ê tiòng-ng kng òe kiā" tit lāk-bān lí ê hng, sia" chí-ū kàu 110 tng ê hng nā-tiā", só-í tãi-seng khòa"-kì" chhèng tân ê hé, jiān-āu thia"-kì" i ê sia"; thang àn-ni liòh-liòh á kek sng hit-ê chhut-sia" ê sī hng á kún.

Bák-chiu.

113-Bák-chiu ê lō-ēng sī koán khòa"-kì" ê tãi-chi; i ê khoán-sit sī chhin-chhiū" kiū, jip tī bák-chiu-u ê só-chāi; khoah chha-put-to chit-chhùn, chhim káu-hun. I ò tui ũ kúi-nā tēng, gōa-tēng sī gán-pék-i kap gán-bēng-i, tē-jī tēng sī gán-huih-i kap gán-liám, tē-sa" tēng sī náu-kun-i.

114-Bák-chiu kiū pun nng-ê pàng, cheng-pàng khah sòe, āu-pàng khah tóa; lái-bīn lóng ũ chúi, nng-pàng ê tiòng-ng ũ mih chhin-chhiū" siang-pēng phòng ê polé ê khoán-sit, i ê lō-ēng sī hō kng òe siā-jip chiò tī náu-kun-i, miā kiò chheng-chu. Chit-ê chheng-chu òe ka-kī khah phòng khah nah; khòa" kún ê mih chiū khah phòng, khòa" hng chiū khah pí". Thang ēng nng-ki pit liáh-tít lái chhì-khòa", chit-ki lí bák-chiu lāk-chhùn, chit-ki lí chhiòh gōa; teh khòa" hit-ki hng ê, kún ê khòa" bō siá"-bēng, sī bū-bū, nā khòa" hit-ki khah kún ê, chiū hng ê khah bō bēng, nng-ki bōe òe pí-pi" bēng, sī in-ūi khòa" kún ê, chheng-chu tiòh khah phòng, khòa" hng ê tiòh hō i nah khah pí". Mih nā siu" óa chiū

khah kan-khó khòà", bák-chiu òe tiam, chóng-sī chheng-chu ū ê pún-jiân sī siu-phòng, nā-sī àn-ní chiū khòà" hūg khah bó bēng, khòà" mih éng ài thèh khah-òa bák-chiu; che kiò chòe kún-sī.

Lâng kàu khah ū hē chheng-chu chiām-chiām khah pí", kún ê mih chiū khòà" khah bó bēng, só-í lâu-lâng nā bó kòe bák-kià", khòà" mih éng ài thèh khah khui. Hit-ê chheng-chu ū si tng-ló, lâng chiū chhi"-mī; i-seng òe koah bák-chiu thèh chhut chheng-chu; i-hó liáu-âu tiōi kòe phòng ê bák-kià" lái thòe chheng-chu chiū òe khòà"-kì".

115-Chheng-chu kap bēng-i ê tióng-kan ū chhin-chhiū" í"-í" ê mng-lí, hō chòe gán-liām, khoah chha-put-to pòà"-chhùn; sek-tí ták-lâng bó sio-tàng, ū lâng sī σ, ū ê lâm, chang, hé-hu, chhih, kúí-nā hō ê sek.

116-Gán-liām ê tióng-ng ū chit ê khang kiò chòe tông-chú; tông-chú ū-si tōa, ū-si sòe, sī tui gán-liām ê chhun-kiu; tī kng ê só-chāi chiū kiu sòe, tī àm ê só-chāi òe chhun tōa. Nā tī àm-pàng chhut-khi chin

kng ê só-chāi lâng éng ài thī" jit, che sī in-ūi tông-chú tōa, kng siu"-chòe, só-í chhi bák; nā thèng-hāu tiáp-á-kú kàu kiu sòe chiū bōe. Tī kng ê só-chāi hut-jiân jip tī àm-nih, khi-thāu khòà" bōe bēng, thèng tiáp-á-kú chiū òe khòà"-kì" put-chí hiān, che sī in-ūi tī kng-nih tông-chú kiu-sòe, jip àm-nih iáu-bē chhun tōa, kng bó kàu-giáh chiū khòà" bōe kì", āu-lái chhun tōa chiū ná ū khòà"-kì".

Náu-kun-i kap náu-kun.

117-Gán-kiú lák-hūn ê gō-hūn ū pau náu-kun-i, iáh kiò náu-i. Gán-náu-kun sī tui náu-i ê āu-bīn khi, thau kàu náu-chhé, chí nūg-hāng sī koán khòà" ê tǎi-chi put-chí iáu-kín ê. Náu-kun-i sūi-bóng sī pòh-pòh, iáu-kú thang pun kúí-nā chân; chit-chân sī náu-kun-si pái-liát chhin-chhiū" tit-sòà", ū ê chiam-chiam, ū ê pí"-pí", chit-chân sī hó chòe kan-chân. Ū chân náu-kun-si kiát iū-iū ê tiám, iáh ū chân sī jū chhiáng-chhiáng chhin-chhiū" loán-bāng, chiah-ê lō-bé lóng sī kap gán-náu-kun sa"-chiap.

118—Lâng put-lùn khòaⁿ sím-mih mih í ê hêng-siông tui tóng-chú chiò jip bák-chiu-lái, í ê siông chiò tī náu-kun-i, chhin-chhiūⁿ ūi tī hia, chóng-sī put-chí sòe; gán-náu-kun chiū thong-pò kàu náu-chhé, láng chiū liám-piⁿ hun-piat mih ê hêng-siông kap sek-tí, che chiū-sī kiò chòe khòaⁿ-kìⁿ.

119—Kok hāng mih ê siông chiò tī bák-chiu-nib, mih kè khì liáu, í ê siông iáu-kú tī bák-chiu nih ê náu-kun-i, theng chit-tiap-á-kú chiaⁿ oe bōⁿ khì, bōe liám-piⁿ hōⁿ khì. Chhì chiong chit-ki chóa-lián tiám-hé lái bú hō í seh, hit-ê kng keng-kè bák-chiu, oe khòaⁿ-kìⁿ chhin-chhiūⁿ íⁿ-íⁿ ê khoân, àn-ni thang chai kng í-keng kè-liáu, iáⁿ iáu-kú tī-teh, kng koh-chài lái, iáⁿ chiū kap í sio-chiap, só-í khòaⁿ-kìⁿ chhin-chhiūⁿ khoân.

120—Náu-kun-i ū só-chāi khah gâu khòaⁿ, ū só-chāi khah bōe khòaⁿ. Náu-kun khí, hit só-chāi lóng bōe khòaⁿ-kìⁿ, sī chhin-chhiūⁿ chhiⁿ-mí. Thang eng chóa lái ūi nūg-tiám saⁿ-pái, lí nūg-saⁿ chhùn, tui chò-bák ng-khì, chiong hit-ê ūi tiám ê

chóa, thèh lí bák-chiu chit chhiòh hūg iū-bák tit-tit siông chò-pêng ê tiám, hit-sí oe khòaⁿ-kìⁿ nūg-tiám lóng bēng, chiong hit-tiuⁿ chóa, ūn-ún-á thèh ná óa, au-lái oe khòaⁿ-kìⁿ chit-tiám nā-tiáⁿ, che sī ín-úi iū-pêng ê tiám tú-tú chiò tī náu-kun-i hit-ê chhiⁿ-mí ê só-chāi, só-í bōe khòaⁿ-kìⁿ; nā koh thèh khah óa chiū iū-goân koh khòaⁿ-kìⁿ nūg-ê tiám.

121—Bák-chiu sī put-chí pò-pòe ê mih, só-í pī-pān ták-hāng chiáu-pī lái pò-hō í. Bák-chiu-jin chhim jip bák-chiu-u, siang-peng kap teng ê lóng ū ki sūi-pián thang tng-lùn, àn-ni nā ài khòaⁿ bin-cheng ê mih, á-sí pī-tháu ê mih, m̄-sái siông-siông oát-tháu, nā-sái chit-ê tng-lùn chiū thang khòaⁿ-kìⁿ. Bák-chiu téng-ê ham ū phê chhin-chhiūⁿ mūg, oe khui, oe háp, nā ū sím-mih mih tit-beh jip chiū ka-kí oe nih lái pò-hō bák-chiu.

Bák-chiu phê ê kí ū bák chiá mūg, sī hō tin-ai khah bōe jip. Bák-kíⁿ iáh ū chhun tam-pòh ê iū, hō í bōe sio-liám.

Bák-chiu-u ê téng-bin ū bák-sái-hút, chha-put-to chhin-chhiūⁿ hēng-jin ê tōa;

i ê kong-ēng sī òe sīⁿ-chúí lâi sióng-sióng lún-ték bák-chiu. Bák-chiu ê lâi-kak ē-tóe ũ nng-tiâu sòe-sòe ê kng, bák-sái tui chiah-ê kng lâu-lòh phiⁿ-khang lái, ún-ún-á ta'khi; nā thi-khau, bák-sái siuⁿ chõe, lâu bõe lòh, chiū móa-chhut tī bìn. Kiám-chhái eng-tióh, bák-chiu liám-piⁿ ũ bák-iú khah chõe lâu-chhut lái sòe chhut-khi.

○ Khòaⁿ-kiⁿ ê hoat-tō.

122—Lâng siuⁿ ũ kek chhut hit-ê khòaⁿ-kiⁿ ê khoán-sit sī liòh-liòh-á thang phaiⁿ thiáⁿ-kiⁿ ê khoán-sit. Thiáⁿ-kiⁿ sī in-ūi khong-khi lái ê hún kháp-tióh hī-bō. Lâng phah-sng khòaⁿ-kiⁿ sī in-ūi kng iah ũ chhut chit-hō ê hún kháp-tióh náu-kun-i ê kan-chân chiah òe khòaⁿ-kiⁿ; chóng-sī hit-ê hún m-sī khong-khi teh ek ê hún; lâng phah-sng káⁿ ũ lêng-gōa pát-hāng ê chit pí kok hāng ê khi put-chí khah pòh; phah-sng hit-ê chit ê lái-bìn ũ hún, chiah òe hō lâng khòaⁿ-kiⁿ hit-ê kng; iah phah-sng hit-ê chit tōa-bú-si-kòe tak só-chai lóng ũ, chiū-sī kàu thiⁿ kék hng ê chhiⁿ iah ũ, só í òe khòaⁿ-kiⁿ i ê kng.

○ Lún chiàu-kò bák-chiu.

123—Lâng ê bák-chiu sī pò-pòe ê mih, eng-kai tiòh sòe-ji chiàu-kò chhin-chhiūⁿ pò-chu; siàu-liân ê sī nā bó chiàu-kò, kiaⁿ-liáu kàu lâu chiām-chiām pài-hoài. Ū kúi-nā hāng, tiòh sòe-ji ti-hông, kiaⁿ-liáu òe hām-hai bák-chiu. Chit-hāng, àm ê só-chai lóng m-thang khòaⁿ-chheh, á-sī chõe iù-kang, che put-chí òe sng-bák, khi-thâu sūi-jiân bó sím-mih sieng-kan, nā-sī au-lái òe chek-siáu seng-tò ná kú ná hoe. Koh gin-ná siá-ji m-thang àⁿ-àⁿ, hō bák-chiu siuⁿ-òe, che iah òe phah-pháiⁿ bák-chiu.

Kun-sī ê lâng sī chheng-chu siuⁿ-phòng, só-í tiòh kòe nah ê bák-kiáⁿ lái pò í. Lâu lâng khòaⁿ bó béng tiòh kòe phòng-kiáⁿ, m-thang beh lún m kòe, ēng í ê bák-chiu sióng-sè lái chin, kiaⁿ-liáu òe khah khoài phah-pháiⁿ í ê bák-chiu. M-thang hō thi-thauⁿ ēng chu-á sòe bák-chiu, lêng-khó tiòh sún-ki-chū-jiân. Tui gōa-bin sòe bák-chiu phê chiū hó.

124—Siat-sú lâng bák-chiu chõe thiáⁿ, khan áng-kun, tiòh ēng chheng-chúí tak-

jít tùi gōa-bīn sōe kúi-nā-pái, ēng chóa-phê lok tī thâu-hiáh, lái jia-i, bián-tit hō kng chbiah-bák. Ū si bák-chiu chòe thià", bō sòe-jī chiàu-kò, hoán-tng sī lām-sám ēng i lái chòe iù-kang, kiám-chhái òe tì-kàu chhi"-mí. Siat-sú ū eng-tiòh kàu put-chí tiam m-thang jê. Bák-chiu tiòh pàng-khoeh tiáp-á-kú, kiám-chhái ka-kí òe lâu bák-iú sōe chheng-khì; nā bōe lâu-chhut thang tùi bák-chiu phê tiòh-koái" kái-lái, hō i tē bák-iú lâu-chhut, á-sī chiong bák-phê péng kái-lái khòe" hit-é eng-á-ti-sim mih só-chai, thang ēng hoat-tō khui-khūn chhit kái-lái.

Chhùi-chih.

125-Chhùi-chih ê kong-iōng chiū-sī hō láng òe hun-piat chu-bī. Chih-bīn ū sa"-hō ê chhi kiò chòe chih ê tōa-chhi, tiòng-chhi, sió-chhi. Tōa-chhi iok-liók ū poeh-liáp nā-tiā", tī chih âu-pòe" ê tiòng-ng, pái-liát chhin-chhiū" jín jì. Tiòng-chhi pí tōa-chhi khah chōe, si-sòe" pái-liát tī chih ê bīn, chóng-sī tī chih-chiam, pí chih-ai khah chōe. Sió-chhi tī chih ê chēng-pòe",

nā ēng hián-bí-kià" lái khòe" ū chhin-chhiū" iù-iù, kék-sòe ê mng. Chih ê tiòng-ng ū mèh-kng, hōe-kng, náu-kun, koh ū sòe-sòe ê nōa-hut si" nōa lái lūn-ték chih.

Lūn phī".

126-Phī" sī koán-lí phī" bī, thang pun chòe lái-gōa lái gī-lūn. Chhut-bián tī bīn-nih sī gōa-phī", siu-khng tī kut-khang ê lái-bīn sī lái-phī". Gōa-phī" ê khoán-sit tak kok bó táng. Tiòng-kok láng ê phī"-niū sī khah pi", Sē-kok láng ê si khah koái". Phī"-niū ê tōe sī phī"-chiam, phī"-chiam ê pi"-á sī phī"-sit, chiam ê ē-bīn sī phī"-tōe. Tōe ū nng-khang kiò chòe phī"-khang; khang ê lái-bīn ū hoat-mng, sī choán-khūi ê si thang tē khong-khì lái ê tin-ai, bián-tit hō i jip-khì lái siòng-tiòh hì. Phī"-khang sī tùi phī"-khang-kháu kái, kàu chiah-kng tui-chí. Phī"-khang ê lái-bīn ū náu-kun sòe"-sòe" pái-liát tī phē-lái sī thang hun-piat phang chhau.

Lùn bong.

127-Phé-lai ták só-chāi ũ náu-kun só-i bong mih ōe liām-pi^a hun-piat chho-iù, sio-léng, ngī-núg, iáh ōe hun-piat mih é khoán-sit; chóng-sī ták só-chāi é phé bōe pi^a-pi^a hun-piat, chng-thâu-á-bé kap chhūi-tūn-phē khah gâu hun-piat. Lán khah-siōng sī óa-khò bák-chiu lái hō lán chai mih é khoán-sit, nā-sī chhi^a-mī-ê tióh bong chiah ōe chai mih sī i^a á-sī sī-kak á-sī koái^a-kē. Lán thang ēng bák-chiu khò^a chheh, chhi^a-mī-ê bōe, só-i Se-kok bat pi^a-pān chheh, i é jī-hēng chhōng phū-ê, chhi^a-mī é láng nā ēng chng-thâu-á bong ōe hun-piat hit-ê jī lái thak.

128-Téng-bīn só gī-lūn é gō-hāng, chiū-sī thia^a, khò^a, phi^a, chhi^a chu-bī, kap bong, sī kiò chòe ngó-koan, iàu-kín sī hō láng ōe hun-piat seng-khu gōa é mih, nā bō chiah-é chiū ōe chhin-chhiū^a khám-gōng é láng, sī kap chhā-chháu bó koh-iū^a.

Sai-hū ài beh chòe hó é kang-hu, tek-khak tióh ēng lái é khì-khū; chòe-bák-ê sūi-jián put-chí gâu, i é ke-sī nā tun só-chòe-é chiū m̄-hó. Láng é seng-khu thang

phì-jū sī sim-su é khì-kū; seng-khu nā khám-khó só chòe é kang thái-thó ōe hó. Ióng-kiá^a é seng-khu sī pí kim-gún khah hó; sòng-hiong-láng nā ióng-kiá^a sī pí ũ pi^a é hó-giáh-láng khah ũ hok-khì. Lán é seng-khu sī Siōng-tè só hō lán é khì-kū, tek-khak tióh sòe-jī chiàu-kò, iáh tióh ēng i lái kui ēng-kng tī Siōng-tè.

129-Siàu-lián é sī seng-khu khah siōng sī ióng-kiá^a, nā sòe-jī chiàu-kò, ták-hāng é tai-chì chún-chat, kàu lâu chiū khah ióng-kiá^a; khò-siòh siàu-lián ũ sī lām-sám phān-sūg i seng-khu é lát, kàu tú-tiòh pi^a chiū oh-tit koh hók-tò. Tī pēng-siōng é sī sūn-siok chiàu-kò i é seng-khu, che sī iōng-ī^a, kàu ũ phòe-pi^a é sī chiah beh lái chiàu-kò kàu chiàu-goán sī put-chí khah oh. Láng nā ũ chi^a lái pàng-lái, só ēng é lóng sī li-sek, bó ēng-tiòh pún-chi^a, nā àn-ni chiū hit é pún-chi^a, siōng-siōng tī-teh; nā ták-ni chhim tam-pòh, chiū bō lōa-kú pún-chi^a ōe lóng-chóng liáu. Seng-khu é khui-lát thang phì-jū chhin-chhiū^a hit-ê khoán-sit; nā liōng khui-lát bó ēng siu^a kè-thâu, àn-ni sī chhin-chhiū^a ēng li-sek

nā-tiáⁿ, bô gārtiòh pún-chíⁿ; nā bô liông khùi-lát êng siuⁿ kè-thâu, sī chhin-chhiúⁿ m̄-nā êng lái-chíⁿ nā-tiáⁿ, lián pún-chíⁿ sòa chhim·khi. Chòe pē-bú ê lāng nā òe gâu chiàu-kò in ê kiáⁿ-ji put-chí òe lī-ek tī i ê seng-khu. Kàu tióng-séng ê si hit-ê ù chiàu-kò ê, pí hit-ê bô chiàu-kò ê khah-iáⁿ chòe-chòe.

130-Ū kúi-nā-hāng kiù sīⁿ-miá ê hoat-tō, lāng nā chai kiám-chhái òe kiù pát-lāng. Lāng ū-sī hut-jián-kan siū-siong, i ê sim khah sióng hun-loán bōe biāu-tit tiòh cháiⁿ-iūⁿ chòe, nā ū chai-iáⁿ ê lāng tī-tēn thang êng hoat-tō lái kiù, chiū put-tū-kàu sióng-bēng.

131-Lāng nā tiòh-siong koah-tiòh méh-kgⁿ, hit-ê huìh sī khah áng chōaⁿ-chhut, nā-sī koah-tiòh hōe-kgⁿ hit-ê huìh chiū khah σ, àn-nī thang hun-piat méh-kgⁿ á-sī hōe-kgⁿ. Huìh nā lâu siuⁿ-chòe chiū chiām-chiām sit cheng-sin, bô lōa-kú òe sí, só-í iàu-kín tiòh hō huìh chí, siat-sú kha-chhiú méh-kgⁿ tiòh-siong tiòh kín-kín tui tiòh-siong ê téng-bīn pāk-án; á-sī hōe-kgⁿ nā koah-tūg tiòh pāk tī tiòh-siong ê ē-bīn, nā

sái êng pò á-sī chhiú-kun phah-kat, kat tiòh óa tī tiòh-siong ê só-chai lái pāk àn-án; kiám-chhái khah sió-khóa nā-sái êng chúí lái sóe kàu chí huìh chiū kàu-giáh; au-lái hō tiòh-siong ê khang-chhiú háp-óa êng pò pau kúi-nā-jit chiū òe hó.

132-Siat-sú lāng seng-khuⁿih ê saⁿ hō hé sio, chhiat-chhiat m̄-thang cháu, nā cháu, sī òe iát-hé hō i khah iām; tiòh tó tī thô-kha lái hoan-sin teh i sit; tē-it hó tiòh êng phē á-sī pò lái pau chiah òe hip-sit. Seng-khu nā sió-tiòh, iàu-kín tiòh pau-bat biāu-tū kí-hong. Tái-seng thang so-iū êng mī-hoe lái pau-bat, au-lái thang pī-pān he-hún-chúí chit-hūn, iū chit-hūn saⁿ-kiáu, êng koe-mūg lái chhéng. He-hún-chúí ê khoán-sit sī êng he-hún lái kiáu-chúí hō i chē chheng, jián-au chiong chiah-ê chheng-ê piāⁿ-khí lái êng.

133-Siat-sú lāng poáh-lóh chúí kàu beh kek-sí, í-keng kiù i khí lái tiòh chhut-lát pang-chān i chhoán-khùi; tái-seng tiòh hō i péng-phak, khui i ê chhiú hō chúí òe thờ-chhut; au-lái tó thán-chhiò, êng saⁿ-á in khò tī io-kut, i ê chhiú tiòh khiú koáiⁿ

chiū khong-khì oe jip i ê hì, jiân-âu koh
hō i sùi-lòh, sùn-sè ēng siang-chhiú jih-óa
i ê heng-háh, hō khong-khì pek-chhut;
chhin-chhiúⁿ àn-ni chit-hun ê kú tióh
chhòng chap-gō pái, pang-chân i ebhoán-
khui. Chiàu chit-ê hoat-tō lái ēng sùi-jiân
kúi-nā tiám-cheng ê kú, ũ si oe kiù hit-hō
ê lāng hō i hōc-hūn.

Siat-sú lāng chiáh a-phiàn-ko kàu beh
sí; iàu-kín tióh liām-piⁿ hō i thờ; hit-ê thờ
ê hoat-tō thang ēng kài-loáh chit-thng-sí,
kiáu sio-chúí chit-óaⁿ, koàn hō i thun; lóng
m̄-thang hō i tó, hō i chē, tióh chhah hō i
tit-tit kiáⁿ, hō i bōe khùn-tit; nā ũ ko-pi-
tê phau put-chí káu hō i chiáh iah hó.

Kut.

Tùi 1 kàu 17.

- 1 Seng-khu ê lái-bin, kut ũ loa-chōe?
- 2 Kut ũ sím-mih lō-ēng?
- 3 Kut thang pun kúi-ê khoán?
- 4 Kut sī ēng sím-mih chit lái háp-chiaⁿ-ê?
- 5 Ai hun-chbut kut ê seng-chit tióh
cháiⁿ-iūⁿ?
- 6 Cháiⁿ-iūⁿ thang hun-chhut i ê te-chit?
- 7 Sòe-hàn ê si chí nūg-hō ê chit cháiⁿ-
iūⁿ pun?
- 8 Tōa-hàn chi nūg-hō ê chit sī cháiⁿ-iūⁿ?
- 9 Láu-lāng ê kut sī cháiⁿ-iūⁿ?
- 10 Kut tióng-ng ê chhng ũ sím-mih lō-
ēng?
- 11 Kut nā pah-chih, chíh-hūn ê só-chái
cháiⁿ-iūⁿ?
- 12 Kut sio-chiap ê si siáⁿ-sū m̄-thang tín-
tāng?
- 13 Siáⁿ-sū tióh sòe-ji hō i tit?
- 14 Kut-i sī sím-mih?
- 15 Kut-lūn ê mōh chhut-iū sī sím-mih
lō-ēng?
- 16 Kut saⁿ-chiap ê só-chái ũ sím-mih lái
pák-teh?

- 17 Nā láu-tiòh-kun tiòh cháíⁿ-iūⁿ?
 18 Kun ê khoán-sit sī cháíⁿ-iūⁿ?
 19 Kut pun kúi-ê lūi?
 20 Kiò sím-mih?
 21 Tháu-khak ê kut sī cháíⁿ-iūⁿ?
 22 Ka-chiah ū kúi-lūn?
 23 Náu-cheK-kun sī sím-mih?
 24 Tháu-khak cháíⁿ-iūⁿ ôe oát-lái oát-khì?
 25 Hiáp-kut ū kúi-ki; sī kap sím-mih kut
 kau-chiap?
 26 Hiáp-kut ū sím-mih lō-ēng?
 27 Kut-phùn sī sím-mih?
 28 Tóa-thúi-kut sī sím-mih khoán?
 29 Kha ê kut ū kúi-ki; kiò sím-mih miá?
 30 Chhiú ê kut ū kúi-ki; kiò sím-mih miá?

Ki.

Tùi 18 kàu 22.

- 31 Ki sī sím-mih?
 32 Ki ū sím-mih lō-ēng?
 33 Ki ták-tài ê lát cháíⁿ-iūⁿ?
 34 Ki ū pun kúi-hō ê?
 35 Kha, chhiú, chhiú ê ki sī sím-mih hō ê?
 36 Sim ê ki sī sím-mih hō ê?
 37 Hì ê ki sī cháíⁿ-iūⁿ?
 38 Ki cháíⁿ-iūⁿ thang hō i khah-ióng?

- 39 Phah-thih sai-hū, i ê ki táh-lóh chit-
 ūi khah ū-lát?
 40 Aì chiàu-kò seng-khu hō i khah ióng-
 kiáⁿ tiòh cháíⁿ-iūⁿ?
 41 Lâng nā beh óh chòe sím-mih mih khí-
 thâu sī cháíⁿ-iūⁿ ôe bān?

Phé.

Tùi 23 kàu 27.

- 42 Seng-khu ê gōa-bín ū sím-mih pauteh?
 43 Phé ū kúi-tēng; i kiò sím-mih miá?
 44 Lái-gōa-tēng-tēng cháíⁿ-iūⁿ bó sio-táng?
 45 Táh-lón chit-tēng chai thiàⁿ?
 46 Gōa-hu sī sím-mih hiauh khí-lái?
 47 Ū sím-mih pín-kù thang chai sī án-ni?
 48 Lâng beh ūi-hoe tī phê-nih tiòh cháíⁿ-
 iūⁿ chiah bōe lak?
 49 Gōa-hu ū sím-mih lō-ēng?
 50 Nā liū-phé chiū cháíⁿ-iūⁿ?
 51 Nā khah sióng ēng hit só-chái ê phé
 cháíⁿ-iūⁿ?
 52 Phé ê sek-tī bó saⁿ-táng sī cháíⁿ-iūⁿ?
 53 Lâng phák-jit cháíⁿ-iūⁿ khah o?

- Iú-hék, Hân-hék, Lái-phê, Liân-bāng.
 Tùi 28 kàu 33.
- 54 Iú-hék tī sím-mih só-chāi; ũ chhut sím-mih?
 55 Hân-hék tī ták-lòh?
 56 Hân-hék ê khoán-sit chái"-iū"
 57 Seng-khu nih iok-liók ũ lōa-chōe ê hân-hék?
 58 Seng-khu tī sī lâu-kōa"
 59 Chái"-iū" ũ sī bōe khòa"-kì" hit-ê kōa"
 60 Chit-jit lâu-kōa" t'ai-khai lōa-chōe?
 61 Lái-sa" siá"-sū tiòh khah-sōng-sōe?
 62 Jit-sì, mì-sì, só chhēng ē sa" siá"-sū tiòh sa"-thòe-ōa"
 63 Hân-hék nā kō-bát seng-khu chái"-iū"
 64 Ták-jit tiòh sōe seng-khu sī chái"-iū"
 65 Lái-phê tī ták-lòh?
 66 Lái-phê kap gōa-phê chái"-iū"
 67 Liân-bāng tī ták-lòh?
 68 Liân-bāng sī pau sím-mih?

Mūg, chng-kah, chhùi-khí.

Tùi 34 kàu 38.

- 69 Seng-khu sím-mih só-chāi bō mūg?
 70 Mūg sím-mih só-chāi tē-it chōe?

- 71 Chián thau-mūg siá"-sū bō thià"
 72 Chhoah-mūg chái"-iū" ōe thià"
 73 Chng-kah tī sím-mih só-chāi?
 74 Chng-kah tùi ták-lòh tit-tiòh iú"-chhī?
 75 Sū-siong thng-kak chái"-iū" ōe koh hoat?
 76 Khang-hūn nā phah-phái" chiū chái"-iū"
 77 Chhùi-khí ũ kúi-ki?
 78 Pun kúi-hō?
 79 Aū-chan kap chēng-chan ũ sím-mih kō-hū?
 80 Gm-nā chhùi-khí ũ kúi-ki, kiò sím-mih miá?
 81 Kàu kúi-hè chiah hoat sit-gê?
 82 Gê-thiu sī sím-mih, iah siá"-sū tiòh sōe-ji chiàu-kò?
 83 Chhùi-khí thià" sī chái"-iū"
 84 Chhùi-khí tiòh chái"-iū" chiàu-kò bián-tit chiū?
 Seng-khip-kū chng-khì-kng.
 Tùi 39 kàu 42.
- 85 Tī chhùi ē lai-tóe ũ nng-tiâu ē kng sī sím-mih?
 86 Khì-kng ē téng-bin kiò sím-mih?

- 87 Láng chhut-siaⁿ sī cháiⁿ-iūⁿ?
 88 Láng cháiⁿ-iūⁿ ôe hun-piat koáⁿ kē ê siaⁿ?
 89 Teh chhoán-khài cháiⁿ-iūⁿ hô siông-siông chhut siaⁿ?
 90 Hôe-iàm sī sím-mih, ũ sím-mih lô-êng?
 91 Láng tiòh-ka-chhak sī cháiⁿ-iūⁿ?
 92 Chóng-khì-kng sī sím-mih khoán-sit?
 93 Kàu tī hì ê lái-bîn cháiⁿ-iūⁿ?
 94 Khì-phā sím-mih khoán-sit?
 95 Láng chhui-sùg ũ lôa-chôe ê?

Hì kap chhoán-khài

Tùi 43 kàu 51.

- 96 Hì ũ kúi-iáp?
 97 Hì ê thé cháiⁿ-iūⁿ phò-phò?
 98 Láng cháiⁿ-iūⁿ chhoán-khài?
 99 Chhoán-khài ê kín bân cháiⁿ-iūⁿ hun-piat?
 100 Khong-khì ê lái-bîn ũ nng-ê khì sī sím-mih?
 101 Chí nng ê khì tnh-loh chit-ê sī láng só khiàm-êng-ê?
 102 Só pún-chhut ê khì pí só jip-ê ũ sím-mih koh-iūⁿ?

- 103 Thàn-ióng-khì sī sím-mih hō ê khì?
 104 Hôe-huìh ũ chham sím-mih pháiⁿ ê khì?
 105 Hôe-huìh sím-mih sek-tí?
 106 Hôe-huìh tī hì ê lái-bîn cháiⁿ-iūⁿ kóe i ê khoán-sit?
 107 Chhoán-khài ũ sím-mih lô-êng?
 108 Chôe-chôe láng chū-chip ê só-chhai khong-khì píⁿ sím-mih khoán?
 109 Siáⁿ-sū m̄-thang kah-bat thau-bîn lái khùn?
 110 Khùn-pang iàu-kín tiòh cháiⁿ-iūⁿ?
 111 Khong-khì kiáu thàn-ióng-khì lôa-chôe chiū láng ôe hūn-khì?
 112 Hé teh-tòh ũ hoat-chhut sím-mih khì?
 113 Nā tiám-chek hē tī po-lê-kan khàm-bat cháiⁿ-iūⁿ bô lôa-kú ôe hoa-khì?
 114 Láng ũ-si lóh kó-chíⁿ keksí sī cháiⁿ-iūⁿ?
 115 Tiòh tai-seng cháiⁿ-iūⁿ chhì-khòaⁿ thang chai sī gúi-hiám á bô?
 116 Khì hé-thòaⁿ tiám tī bat-bat ê só-chhai cháiⁿ-iūⁿ gúi-hiám?

Huìh.

Tùi 52 kàu 58.

- 117 Huìh liū-hêng ũ sím-mih lō-ēng ?
 118 Huìh ũn-kiáⁿ ê lō sī sím-mih ?
 119 Huìh sī sím-mih khoán-sit ?
 120 Huìh-lūn sī sím-mih ?
 121 Chit tih-á huìh iok-liók ũ kúi-ê lūn ?
 122 Lāng ê huìh kap súi-koe ê huìh thang
 cháíⁿ-iūⁿ hun-piat ?
 123 Huìh ê lái-bīn iah ũ sím-mih pát-mih ?
 124 Lāng só lim-chiah ê mih píⁿ chòe sím-
 mih chiah ôe chham huìh hā-hêng ?
 125 Huìh sī cháíⁿ-iūⁿ píⁿ chòe phaiⁿ ?
 126 Ō ê huìh cháíⁿ-iūⁿ píⁿ āng-sek ?
 127 Huìh lâu-ehhut cháíⁿ-iūⁿ kian-tàng ?

Sim kap mèh.

Tùi 59 kàu 70.

- 128 Sim ê hêng-thé cháíⁿ-iūⁿ ?
 129 Sim ũ pun kúi-ê pāng ?
 130 Sim ê pāng cháíⁿ-iūⁿ saⁿ-thàng ?
 131 Siōng-hā nūg-ê pāng ũ sím-mih kekⁿ
 teh ?
 132 Chiah-ê mūg sī sím-mih lō-ēng ?
 133 Seng-khu tak-ê hōe-kgú lō-bé kui tī

sím-mih só-chāi ?

- 134 Nūg-tiāu ê chóng-hōe-kgú thau tī
 sím-mih só-chāi ?
 135 Hōe-huìh tui chóng-hōe-kgú kàu hì
 tiók keng-kè sím-mih só-chāi ?
 136 Huìh tī hì-nih cháíⁿ-iūⁿ ?
 137 Hì hōe-kgú thau kàu táh-lóh ?
 138 Huìh tui hì nih kiáⁿ kàu tī sim ê sím-
 mih só-chāi ?
 139 Huìh liū-hêng kiáⁿ chit-lūn sī cháíⁿ-iūⁿ ?
 140 Huìh tui sim ê iū-pēng kàu sim ê chó-
 pēng tiók cháíⁿ-iūⁿ kiáⁿ ?
 141 Tui chó-pēng kàu iū-pēng tiók cháíⁿ-
 iūⁿ ?
 142 Huìh kiáⁿ chit-lūn jip sim kúi-pái, jip
 hì kúi-pái ?
 143 Bì-si-kgú sī sím-mih ?
 144 Siōng-pōng kap hā-pōng lái pí tah-
 lóh chit-ê ēng khui-lát khah-chōe ?
 145 Chó-hā-pōng ê ki siáⁿ-sū tiók khah
 kàu iū-hā-pōng-ê ?
 146 Sim tín-tāng ê hoat-tō sī cháíⁿ-iūⁿ ?
 147 Nā àⁿ hī-khang tī heng-chēng ôe
 thiaⁿ-kiⁿ sím-mih ?
 148 Sím-mih só-chāi ôe bong-mèh ?

- 149 Mèh sī in-ni sím-mih iân-kò?
 150 Mèh-kó ê kín-bān ũ sím-mih cheng-chha?
 151 Chit-hun ê tiong-kan sim phók iok-liók kúi-pái?
 152 Chit-ni ê tiong-kan phók lōa-chōe-pái?

Seng-khu ê sio-lō kap khip-kng.

Tù 71 kàu 80.

- 153 Seng-khu cháiⁿ-iūⁿ tit-tiòh sio-lō?
 154 Kōaⁿ-thiⁿ kap joah-thiⁿ seng-khu lāi-bin ê sio-lō ũ cheng-chhāi hó?
 155 Kōaⁿ-thiⁿ chhēng-saⁿ khah-chōe s cháiⁿ-iūⁿ?
 156 Saⁿ pún ũ sio-khì òe hō lāng sio á-bōe?
 157 Tē-koàn tōe kún-chúí nā pau-bát, kàu put-chí-kú òe sio, tōe léng-chúí lóng bōe khah sio, che sī cháiⁿ-iūⁿ?
 158 Kōaⁿ-thiⁿ ê sī ài sio tiòh cháiⁿ-iūⁿ?
 159 Chiàu pēng-siōng kām hân-sú-chiam òe khí kàu kúi-hun?
 160 Jiát-pīⁿ chiū cháiⁿ-iūⁿ?
 161 Oah ê mih sím-mih hō ê sng sī sio-lō

- ê mih, sím-mih hō ê sī léng-khì ê?
 162 Lāng oah ê sī cháiⁿ-iūⁿ òe phì-jū chhin-chhiūⁿ hé teh tōh?
 163 Sím-mih thang phì-jū chhá?
 164 Bì-si ê huìh-kng í-gōa iah ũ sím-mih pát-hō ê bì-si-kng?
 165 Bì-si-khip-kng kap bì-si-huìh-kng ũ sím-mih koh-iūⁿ?
 166 Khip-huìh sī cháiⁿ-iūⁿ?
 167 Chóng-kbip-kng thau tī sím-mih só-chái?
 168 Tióng-khip-kng tī tab-lóh?
 169 Tióng-kbip-kng ũ sím-mih lō-ēng?
 170 Tng-á ê lāi-phê sím-mih khoán-sit?

Só chiah ê mih.

Tù 81 kàu 90.

- 171 Só chiah ê mih, i lāi-bin ê chit thang cháiⁿ-iūⁿ pun chòe saⁿ-ê lūi?
 172 Ū tam-khì ê mih sī sím-mih hō ê mih, iah ũ sím-mih lō-ēng?
 173 Tah-lóh nng-hō ê mih sng sī ũ thàn ê?
 174 Chiuⁿ ê chit siau-hòa ê sī cháiⁿ-iūⁿ piàn hòa?
 175 Iú ê lūi ũ sím mih tōa lō-ēng?

- 176 Ū thô-chit ê mih sī sūn-mih mih ?
 177 Chiáh chit-hō ê mih kah siōng sī
 cháíⁿ-iūⁿ chiáh ?
 178 Ū thô-chit ê mih tah-lóh chit-hō ũ
 lēng-gōa ēng ?
 179 Siáⁿ-sū m̄-thang choan-choan chiáh
 chit-hāng ê mih nā-tiāⁿ ?
 180 Ti-bah kah hah kōaⁿ-thiⁿ ê lō-ēng
 sī cháíⁿ-iūⁿ ?
 181 Ti-bah ũ sīm-mih tióh ti-hōng ?
 182 Siat-sú ti-bah ũ hit-hō ê thāng tī-teh
 tióh cháíⁿ-iūⁿ chiū oe dian-tit sū i
 ê chai-hāi ?
 183 Leng cháíⁿ-iūⁿ hah tī seng-khu ê lō-
 ēng ?
 184 Iáh ũ sīm-mih pát-mih hah í ê lō-ēng ?
 185 Ké-chí sīm-mih hō ê m̄-thang chiáh ?
 186 Láng nūg-saⁿ-jit bó chiáh cháíⁿ-iūⁿ oe
 oáh ?
 187 Láng gō-sí thang phi-jū ehhin-chhiúⁿ
 hé cháíⁿ-iūⁿ hoa-khì ?
 188 Teh chòe-kang tióh-bōa siáⁿ-sū tióh
 chiáh kah-chōe ?
 189 Láng ták-jit só chiáh sī beh pó sīm-
 mih ?

- 190 Gín-ná kan-ta chiáh kàu-giáh thang
 pó só siau-chhut ê, siáⁿ-sū bó kàu-
 giáh ?
 191 Iok-liók lái kóng chit-lāng ták-ni só
 lim-chiáh sī lōa-chōe ?
 192 Ták-ni siu-jip ióng-khì ũ lōa-chōe ?
 193 Ták-ni siu-jip hiah-chōe mih, seng-
 khu cháíⁿ-iūⁿ bōe kah tāng ?

Siau-hòa.

Tùi 91 kàu 94.

- 194 Láng só lim-chiáh ê mih tióh tãi-
 seng cháíⁿ-iūⁿ chiah oe iúⁿ-chhi
 seng-khu ?
 195 Siáⁿ-sū tióh pō ?
 196 Nōa tui tah-lóh lái ?
 197 Nōa-hút tī tah-lóh ?
 198 Siⁿ un-ài sī cháíⁿ-iūⁿ ?
 199 Nōa chham chiuⁿ ê chit, hit-ê chiuⁿ
 cháíⁿ-iūⁿ piàn-hòa ?
 200 Àn-ni chiáh-pūg siáⁿ-sū tióh pō ?
 201 Mih thun lóh-khì tī ũi tit-tiòh sīm-
 mih ?
 202 Siau-liáu pìⁿ chòe cháíⁿ-iūⁿ ?
 203 Hiuⁿ-būn tī tah-lóh, iáh sī sīm-mih

- lō-ēng ?
- 204 M̄ih chhut ū chiū jip s̄m-m̄ih só-chái?
- 205 Tī sió-tŭg nih ū chham s̄m-m̄ih ?
- 206 I ê lō-ēng sī s̄m-m̄ih ?
- 207 Aū-lâi hit-ê phú-sek ê thŭg pì" chòe s̄m-m̄ih ?
- 208 Sió-tŭg iok-liók lōa-tŭg ?
- 209 Enḡ hàm-kià" khòà" i ê lai-hu sī chái"-iū" ?
- 210 Tāk-chhī ê lai-bīn ū s̄m-m̄ih
- 211 Ióng-chiap chái"-iū" òe chham huìh ?
- 212 Láng só lim-chiáh ê m̄ih ū ê khah t̄ai-seng chham huìh sī chái"-iū" ?
- 213 Láng só lim-chiáh ê m̄ih t̄ui chhūi kàu sió-tŭg chái"-iū" piàn-hòa, iáh chái"-iū" lō-bé chham huìh t̄ui thau kàu bé thang lóng-chóng kóng-bēng ?

Lim-chiáh ê hoat-tō kap siong-hái.

seng-khu ê m̄ih.

T̄ui 95 kàu 97.

- 214 Nā chiáh siu"-kín ū s̄m-m̄ih siong-hái?
- 215 Chòe-kang kap eng-êng chē chái"-iū" bó sio-táng ê khiàm-kheh ?

- 216 Kōa"-thi" kap joáh-thi" só chiáh-ê tiòh chái"-iū" hun-piat ?
- 217 Siá"-sū m̄-thang chiáp-chiáp chiáh ?
- 218 E"-á chiáh leng tiòh theng-hau lōa-kú chiáh koh chiáh ?
- 219 Chiáh-pá m̄ih-sái tiòh hioh-khùn ?
- 220 Chái"-iū" thang bián-tit sim-khì thià" ê pī" ?
- 221 Láng chiáh s̄m-m̄ih m̄ih òe siong-hài seng-khu ê ?
- 222 Hit hō m̄ih bō hah chhūi, siá"-sū lóng ai chiáh ?
- 223 Chian chit hō chái"-iū" gai-tiòh lóng?

Náu-pō.

T̄ui 97 kàu 107.

- 224 Náu-pō chái"-iū" pun ?
- 225 Náu-chhé sī koán s̄m-m̄ih t̄ai-chì ?
- 226 Ū kú tēng ê mōh lai pau ?
- 227 Náu-chhé chái"-iū" pun ?
- 228 Tōa-náu s̄m-m̄ih khoán-sit ?
- 229 Sió-náu sī chái"-iū" ?
- 230 Náu ū nŭg hō sī s̄m-m̄ih chit ?
- 231 Náu nā phah-phái" lóng òe chái"-iū" ?
- 232 Náu tiòh chái"-iū" chái-pōe ?

- 233 Sòe-hàn siáⁿ-sū tiòh khui-khiàu?
 234 Náu tiòh cháíⁿ-iūⁿ chiàu-kò?
 235 Khùn sī cháíⁿ-iūⁿ iàu-kín?
 236 Lâng iok-liók tiòh khùn lōa-kú?

Náu-cheh-kun kap náu-kun.

- 237 Náu-cheh-kun tī tah-lóh?
 238 Náu-cheh-kun kap náu ũ sím-mih
 koh-iūⁿ?
 239 Náu-kun sī cháíⁿ-iūⁿ?
 240 Náu-kun ũ nng hō ê lō-êng sī sím-
 mih?
 241 Chhut-náu-kun ũ sím-mih lō-êng?
 242 Lâng put-lūn beh chòe sím-mih tái-
 chì sī tui tah-lóh hoat-goân, jiân-
 âu cháíⁿ-iūⁿ chòe?
 243 Hit-ê jip náu-kun nā koah-tng chiū
 cháíⁿ-iūⁿ?
 244 Seng-khu ũ chhák-tiòh cháíⁿ-iūⁿ òe
 chai?
 245 Phiⁿ-nih ê náu-kun ũ hun-piat sím-
 mih?
 246 Náu-kun pūn kúi-ê lui?
 247 Ka-chiah náu-kun ũ kúi-tui?
 248 Ták-tiâu kob pun cháíⁿ-iūⁿ?

- 249 Hit-ê chêng ê thâu nā koah-tng chiū
 cháíⁿ-iūⁿ?
 250 Aū-ê nā koah-tng chiū cháíⁿ-iūⁿ?
 251 Kha-chhiú piàn-sūi sī in-ūi siáⁿ-sū?
 252 Thâu-khak ê náu-kun ũ kúi-tui?
 253 Sī koán sím-mih só-chai?

Hì-khang.

Tui 108 kàu 112.

- 254 Hì-khang pun kúi-ê só-chai?
 255 Gōa-bi sī cháíⁿ-iūⁿ?
 256 Hì-bō sī sím-mih?
 257 Tiong-hi ê saⁿ-tè kut kiò sím-mih miá?
 258 Lái-hi ũ sím-mih kng?
 259 Lê-hún sī sím-mih khoán?
 260 Mih chhut siaⁿ khong-khì ê lái-bin
 cháíⁿ-iūⁿ?
 261 Thang êng sím-mih lái chòe phì-jū?
 262 Khong-khì án-ni tín-tāng cháíⁿ-iūⁿ
 hō lāng òe thiaⁿ-kiⁿ?
 263 Hng-hng khòaⁿ lāng pāng-chhèng,
 tái-seng khòaⁿ-kiⁿ hé chhut, jiân-
 âu thiaⁿ-kiⁿ i ê siaⁿ, che sī in-ūi
 sím-mih ián-kò?
 264 Siat-sú li-khui chhèng chit-ban chit-

- chheng-tūg ê hūg tióh thēng-hau
lōa-kú chia̍h oē thiaⁿ-kiⁿ i ê siaⁿ?
265 Khong-khì ín-chhōa siaⁿ, chit-biáu ê
tiong-ng oē kàu lōa-hūg?
266 Siat-sú bó khong-khì oē thiaⁿ-kiⁿ siaⁿ
á-bô?

Bák-chiu kap khòaⁿ-kiⁿ.

Tùì 113 kàu 124.

- 267 Bák-chiu sī sím-mih lō-ēng?
268 I ê khoán-sit sī cháiⁿ-iūⁿ?
269 Pau tī gōa-tēng sī sím-mih?
270 Tē-jī tēng sī sím-mih?
271 Tē-saⁿ tēng sī sím-mih?
272 Bák-chiu cháiⁿ-iūⁿ pun?
273 Nūg-pāng ê tiong-kan ū sím-mih mih?
274 Chheng-chu ê khoán-sit sī cháiⁿ-iūⁿ?
275 Chheng-chū nā pháiⁿ oē cháiⁿ-iūⁿ?
276 I ê lō-ēng sī sím-mih?
277 Hūg kap kūn ê mih beh chòe chit-ê
khòaⁿ bōe píⁿ-píⁿ bēng sī siáⁿ-sū?
278 Lāng kūn-sī sī ín-ūi sím-mih iân-kò?
279 Lāu-lāng khòaⁿ chheh siáⁿ-sū thēh
khah khui?
280 Gán-liām sī sím-mih khoán?

- 281 Gán-liām ê tiong-ng hit-ê khang kiò
sím-mih?
282 Tông-chú cháiⁿ-iūⁿ oē tōa?
283 Hut-jian jip tī kng ê só-chhai sī cháiⁿ-
iūⁿ thiⁿ bák?
284 Jip àm-pāng tái-seng bōe khòaⁿ
bēng, tiáp-á-kú chiū oē sī siáⁿ-sū?
285 Gán náu-kun tui tah-lòh khí?
286 Náu-kun-i sī sím-mih khoán-sit?
287 Lāng khòaⁿ mih ê hēng-siōng sī
cháiⁿ-iūⁿ?
288 Eng hiāi bú hō i seh, khòaⁿ sī chhin-
chhiūⁿ hé ê khoán, che sī cháiⁿ-iūⁿ?
289 Náu-kun-i sím-mih só-chhai sī chhin-
chhiūⁿ chhiⁿ-mī?
290 Thang ēng sím-mih lái chòe pin-kū?
291 Bák-chiu cháiⁿ-iūⁿ oē tng-lún?
292 Bák-chiu-phē sím-mih lō-ēng?
293 Bák-sái-hut tī tah-lòh, sī sím-mih lō-
ēng?
294 Bák-sái tui tah-lòh lâu-chhut?
295 Khòaⁿ-kiⁿ ê hoat-tō cháiⁿ-iūⁿ thang
phì-jū chhin-chhiūⁿ thiaⁿ-kiⁿ ê hoat-
tō?

- 296 Àm ê só-chài siá^a-sū^a m̄-thang khòa^a-
chheh?
- 297 Kūn-sī^a ê tiòh kòa sím-mih hō ê bák-
kià^a?
- 298 Lâu-lâng ê bák-kià^a tiòh sím-mih
khoán?
- 299 Bák-chiu eng^a tiòh tiòh chái^a-iū^a?

Chhùi-chih, phī^a, kap bong.

Tù 125 kàu 127.

- 300 Chhùi-chih sím-mih lō-ēng?
- 301 Chih-bīn ê chhì chái^a-iū^a hun-piat?
- 302 Phī^a sī koán sím-mih tãi-chi?
- 303 Lái-phī^a tah-lóh?
- 304 Gōa-phī^a ê khoán-sit chái^a-iū^a bō sa^a-
tàng?
- 305 Phī^a ê náu-kun tī tah-lóh?
- 306 Phē oe hun-piat sím-mih?
- 307 Chhi^a-mī^a ê chái^a-iū^a oe thak-chheh?
- 308 Ngó-koan sī sím-mih lō-ēng?
- 309 Lán seng-khu siá^a-sū^a tiòh chiàu-kò?
- 310 Nā lām-sám ēng khùi-lát chái^a-iū^a
ōe sún-hāi?

Kiù miā ê hoat-tō.

128.

- 311 Koah^a tiòh mèh-kng á-sī hōe-kng,
tah-lóh chit-ê khah gūi-hiám?
- 312 Chái^a-iū^a thang hun-piat chai sī mèh-
kng á-sī hōe-kng?
- 313 Tiòh chái^a-iū^a lái chí-huih?
- 314 Mèh-kng tiòh pák tī tah-lóh?
- 315 Siá^a-sū^a tiòh pák án-ni.
- 316 Siat-sú seng-khu ê sa^a hō hé siò-tiòh
tiòh chái^a-iū^a?
- 317 Siá^a-sū^a m̄-thang cháu?
- 318 Siò-tiòh ê só-chài tiòh chái^a-iū^a pau?
- 319 Lâng tiám lóh chú kàu beh sí tiòh
tãi-seng chái^a-iū^a?
- 320 Jiân-âu tiòh ēng sím-mih hoat-tō hō
khong-khì chhut-jíp i ê hì?
- 321 Chit-hun-kú tiòh kú-pái hō i chhoán-
khui?
- 322 Chiáh a-phian-ko kàu beh sí tiòh ēng
sím-mih hoat-tō lái kiù-i?

 國立臺灣大學圖書館
National Taiwan University Library

單位	特	組
來源	楊雲萍教授贈	
登記	94.5.02	

國立台灣大學圖書館

2384135

 國立臺灣大學圖書館
National Taiwan University Library